Jaargang 116. Woensdag, 3 Junij 1857. No. 66.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD voor de Stad en Provincie Groningen.

De COMMISSARIS DES KONINGS in de provincie *Groningen* brengt ter kennis van het Publiek, dat bij geschikten Waterstand, het werk der **AFDAMMING VAN DE STATENZIJL ens.** met den **vijftienden Junij eerstkomende** zal worden aangevangen, en dat alzoo van dien tijd af, tot na den afloop van de noodige Herstellingen, **de Scheepvaart door de genoemde Zeesluis zal zijn *GESTREMD*.**

GRONINGEN, 30 Mei 1857.

De Commissaris des Konings voornoemd:
I. A. VAN ROIJEN.

PASPOORTEN.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* geven door deze kennis aan de **MILICIEN-VERLOFGANGERS** dezer Gemeente, van de ligting van 1852, dat de **PASPOORTEN** van de 2de, [illegible] Regement [illegible] van de 1ste en 2de Regement **Vesting-artillerie**, van het Bataljon **Mineurs en Sappeurs** en van het Regement **Grenadiers en Jagers**, DAGELIJKS, des voormiddags van negen tot half twee, behalve des Zondags, ter SECRETARIJ door hen kunnen worden afgehaald.

GRONINGEN, 30 Mei 1857.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

AFGIFTE DER PATENTEN aan de Verkoopers van Sterke Dranken.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *Groningen* roepen bij deze op:

De **Slijters, Tappers, Kroeghouders en Koffijhuishouders**, vermeld onder no. 37, 38, 39 en 40 van Tabel 14, gevoegd bij de wet van den 21sten Mei 1819 (*Staatsblad* no. 34) die zich in de PRIMITIVE BESCHRIJVING van het Dienstjaar 18$\frac{57}{58}$, ter bekoming van **PATENT** hebben aangegeven, om hunne **PATENTEN**, telkens des voormiddags van 10—12 uur, van het RAADHUIS in Persoon te komen afhalen; terwijl zij tevens worden herinnerd, dat bij art. 2 der wet van den 24sten April 1843 (*Staatsblad* no. 16) onder anderen is bepaald, dat aan hen het **PATENT** niet zal worden afgegeven, en zij het daarbij uitgedrukt **BEDRIJF** niet zullen mogen uitoefenen, dan nadat de **helft** van hunnen AANSLAG over het loopende dienstjaar, en het verschuldigde over het afgeloopen dienstjaar ten volle zal zijn voldaan; — weshalve zij de kwitantie van het verschuldigde over het verloopen dienstjaar, benevens de kwitantie van hetgeen door hen op hunnen AANSLAG van dit jaar is betaald, zullen moeten vertoonen. Wijders wordt nog ter hunner kennis gebragt, dat de **PATENTEN** niet aan hunne huizen zullen worden rondgebragt; terwijl zij verder worden gewaarschuwd, dat zij, op aanvrage hun **PATENT** niet kunnende vertoonen, zich blootstellen aan de boete vastgesteld bij art. 32 der wet op het Patent van den 21sten Mei 1819.

GRONINGEN, 30 Mei 1857.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

NIEUWSTIJDINGEN.

NEDERLANDSCH OOST-INDIË.

De Javasche brieven en dagbladen loopen uit Batavia tot den 11den April.

Door den gouverneur-generaal van Ned. Indië zijn o. a. de volgende beschikkingen genomen: Bij het civiel departement is benoemd tot substituut officier van justitie bij den raad van justitie te Soerabaija, de griffier bij den omg. regter in de 2de afd. op Java mr. *J. Sibenius Trip.*

Ter beschikking van den directeur der cultures zijn gesteld, de ambtenaren voor de dienst bij het boschwezen in Nederlandsch-Indië *J. Beijerinck*, *C. M. C. Noodt* en *R. Stuffken*; ter beschikking van den gouverneur van Sumatra's-Westkust, de ambt. der tweede kl. voor de dienst in Nederlandsch-Indië *C. de Haan.*

— Volgens te Batavia loopende geruchten, zoude bij het gouvernement de tijding zijn ontvangen, dat de regering in Nederland niet ongenegen is om over te gaan tot eenen gedeeltelijken verkoop der gouvernements-producten aldaar.

— Als een vervolg van het vroeger medegedeelde nopens den opstand der Chinezen te Sarawak en de zending derwaarts van Z. M. stoomschip *Admiraal van Kinsbergen*, kan hier nog het volgende worden vermeld:

Wegens zwaren wind en hooge zeeën, waardoor het stoomschip tot twee malen toe in de Sambas-rivier de wijk had moeten nemen, had de *Admiraal van Kinsbergen* acht dagen reis van Pontianak naar Sarawak.

Aldaar aangekomen, vond men de rust hersteld, zijnde het aan sir *J. Brooke* gelukt de Maleijers en Daijaks op te roepen en onder de wapenen te brengen, en met hunne hulp de oproerige Chinezen te verdrijven.

Hoezeer dus van de aangebodene hulp geen dadelijk gebruik behoefde te worden gemaakt, heeft sir *J. Brooke* schriftelijk en mondeling zijne innige dankbaarheid daarvoor betuigd.

De *Admiraal van Kinsbergen* keerde derhalve, na slechts twee dagen te Sarawak te hebben vertoefd, naar Pontianak terug, waar die bodem den 22sten Maart arriveerde.

Het bleek weldra dat de geheele, in opstand gekomene kongsie San-tian-kee, ruim 2000 koppen sterk, door Daijaks van Sarawak hevig vervolgd, op het grondgebied van Sambas de wijk had genomen, waar zij van het Nederlandsch bestuur lijfsgenade afsmeekten; zulks is aan die lieden verleend, nadat zij de door hen medegenomen wapenen afgegeven, en verder onder eede beloofd hadden zich als rustige onderdanen te zullen gedragen. Men wil dat ruim 500 hunner in de gevechten tegen de Daijaks zijn gesneuveld.

Zr. Ms. stoomschip *Merapi*, dat van Batavia gezonden was om, zoo noodig, mede te werken tot bescherming der Britsche onderdanen te Sarawak, is mede naar Batavia teruggekeerd.

— Uit Amboina wordt weder van eene ontmoeting met zeeroovers melding gemaakt. Door den civielen gezaghebber van Wahaaij werd namelijk berigt, dat op den 30sten Jan. j.l., in eene in de nabijheid van Sleeman zich bevindende baai, Sulak genaamd, drie groote en drie kleine rooverspraauwen waren gezien, welke veertien personen hadden geroofd, waaronder de eervol ontslagen orang-kaja van Sleeman en twee vrouwen.

Op het vernemen dezer tijding, heeft de gezaghebber van Zr. Ms. stoomschip *Etna* onmiddellijk een gewapende praauw, bemand met twaalf koppen, uitgezonden om de roovers van nabij te verkennen, ten einde vervolgens, nadat de praauw, zooveel mogelijk bedekt, was terug getrokken, gezamenlijk met eene kleine flotille, bemand met nagenoeg 100 koppen, naar de zeeschuimers te gaan.

Toen de gewapende praauw echter ter hoogte van de zich op eene halve mijl van Wahaaij bevindende landtong, Heilwal genaamd, de zes aldaar ten anker liggende en niets kwaads vermoedende rooversvaartuigen ontdekte, begon dezelve, in strijd met de door den civielen gezaghebber gegevene bevelen, te vuren, waardoor de roovers, verontrust wordende, hunne ankers kapten en al vurende zich zeewaarts spoedden, zoodat hunne snelzeilende praauwen, begunstigd door den westewind, spoedig de flotille, die middelerwijl was opgezeild, vooruit waren.

Zij werden desniettemin volhardend nagejaagd, ten gevolge waarvan andermaal eene ontmoeting plaats had, waarbij een der gevangenen werd bevrijd, twee roovers zwaar gewond raakten en de hoofdman, met name *Lilaboea*, een lanssteek in de knie bekwam.

Van onze zijde werd een man door de roovers afgemaakt.

Op den 14den Februarij kwam Z. M. stoomschip *Etna* van den voormelden kruistogt te Amboina terug.

CHINA.

De jongste berigten uit Hongkong van den 15den April melden, dat de bevolking van Canton door de duurte der rijst groot gebrek leed; dat de Engelsche vlootvoogd zich in zijne positie staande hield, maar nog geene krijgsmagt genoeg had om weder aanvallend te kunnen te werk gaan, en dat de staat der zaken over het algemeen nog dezelfde was als in de vorige maand Maart.

De voornaamste Amerikaansche firma's te Canton hebben bij den minister van de Vereenigde Staten te Macao, dr. *Parker*, een protest ingediend tegen den commodore *Armstrong*, gezagvoerder over het smaldeel van de Vereenigde Staten in de Chinesche wateren, en wel betreffende de niet-toereikende bescherming, welke aan den Amerikaanschen handel tusschen Macao en Hongkong van zijnentwege wordt geschonken; en ten gevolge waarvan de bescherming van de Amerikaansche handelsbelangen aldaar hoofdzakelijk aan de zorg van de Britsche oorlogsschepen overgelaten wordt.

— De *Morning-Chronicle* meldt, uit eene officiële bron van Parijs eene depêche ontvangen te hebben, naar welke eene vredebreuk tusschen Rusland en China, ten gevolge van geschillen over de grenzen, ontstaan is. De *Nord* deelt deze depêche mede, zonder er een woord vóór of tegen de waarheid bij te voegen. Men zal dus de bevestiging moeten afwachten. Aan reden tot vredebreuk kan het den Chinezen niet ontbreken, daar de Russen op de lange noordelijke grenzen, bijzonder op het uiterste noordoost- en op het uiterste noordwest-punt stap voor stap » vreedzame veroveringen" maken. Daar het hof van Peking zich tot hiertoe alles rustig heeft laten welgevallen, zoo zal de vredebreuk waarschijnlijk van den Russischen kant ter zee hebben plaats gehad, om in de havenplaatsen gelijke regten met de westelijke mogendheden te erlangen.

— De *Moniteur de la Flotte* levert een uittreksel uit het laatste werk over China, in 1852 uitgegeven, en den uitslag bevattende der volkstelling in dat jaar. De bevolking, in 1815 371 millioen sterk, telde in 1852 reeds 396 millioen. Er zijn een aantal steden van 500,000 tot 1 millioen en dorpen van 25,000 inwoners. Door die overbevolking heerschen er vele ziekten, maar is vooral de verachting voor het menschelijk leven onbegrijpelijk groot. Om de uitbreiding der bevolking tegen te gaan, hebben de mandarijnen voor eenige jaren algemeen doen bekend maken, dat men jonggeboren kinderen in de rivier mogt werpen. Dat middel wordt dikwijls in praktijk gebragt.

TURKIJE.

Uit Konstantinopel heeft men berigten tot den 21sten Mei. De schending van het eigendomsregt duurde voort; de bazars bleven zelfs niet veilig. De Porte heeft de gezanten der buitenlandsche mogendheden uitgenoodigd, om gevolmagtigden te benoemen, ten einde met dezen gemeenschappelijke maatregelen te nemen, ter voorkoming en ter bestraffing der misdaden, die over het algemeen door vreemdelingen bedreven worden.

De toestand van Moldavië begint dagelijks grootere bezwaren op te leveren, zoowel voor de Porte, als voor de verbondene mogendheden. Zooals is gemeld, heeft de Fransche commissaris, baron *de Talleyrand*, zich bij de bewindslieden te Konstantinopel beklaagd over de betreurenswaardige gebeurtenissen, welke in het vorstendom, onder zijne eigene oogen, hebben plaats gehad. Uit latere berigten blijkt, dat de vertoogen van den Franschen staatsman door de Turksche bewindslieden gunstig zijn opgenomen en dat al de leden van het Ottomanische kabinet eenparig de willekeurige handelingen van den stedehouder *Vogoridès* hebben afgekeurd. Zelfs zouden de ministers besloten hebben om den stedehouder af te zetten, indien het niet bleek, dat hij zich zonder eenigen tegenstand had onderworpen aan de nieuwe, hem laatstelijk door de Porte gezondene instructiën.

— In Mei van het vorige jaar verkreeg eene vereeniging, die eenen Engelschman, eenen Oostenrijker en eenen Franschman aan haar hoofd had, van de Porte concessie om een kanaal door de landstreek Dobrudscha aan te leggen van den Donau tot Kustendsche op de kust der Zwarte zee. Hierdoor zou de scheepvaart op den Beneden-Donau, in plaats van een slechts vaarwater van 200 mijlen lang, een veiligen weg van slecht veertig mijlen bekomen hebben. Doch bij de opneming van het terrein bleek, dat het plan niet dan met zeer groote moeite en kosten uitgevoerd zou kunnen worden.

De ontwerpers vroegen toen concessie om eenen spoorweg in plaats van het kanaal aan te leggen. Dit verzoek vond eerst veel tegenstand, maar is, volgens een schrijven uit Konstantinopel van den 18den Mei, thans eindelijk ingewilligd, zoodat de concessie eerlang bij een grootheerlijk bevelschrift verleend zal worden. De maatschappij op wier naam de concessie zal staan, heeft den heer *Wilson* en zeven andere Engelschen aan haar hoofd. Zij meent de onderneming met geringe kosten te zullen kunnen tot stand brengen, en heeft het bedrag van het daarvoor bijeen te brengen kapitaal aanvankelijk op slechts 300,000 ponden sterling bepaald. Zij heeft van de Porte onder anderen vrijdom van doorvoerregt bedongen voor alle goederen die over haren spoorweg tusschen de Zwarte zee en den Donau vervoerd worden en niet in Turkije voortgebragt zijn.

ITALIË.

Genua is aan een groot gevaar ontkomen. De 900 galeiboeven, die er in het bagno zijn, waren overeengekomen, om, bij het einde der mis, allen te ontvlugten. Gelukkig is dit complot tijdig ontdekt.

SPANJE.

De hartstogtelijke beraadslaging in den senaat is thans afgeloopen, nadat meer dan vijf zittingen waren gebezigd door de vicalvaristische generaals, ten einde elkander de zwaarste beleedigingen toe te voegen. De maarschalk *de la Concha* schijnt te hebben begrepen, dat men op die wijze 's lands belangen niet zou bevorderen en heeft in de zitting van den 22sten Mei de leden van den senaat aangespoord om de zaak te laten rusten en voor de toekomst eene staatkunde van verbroedering en toenadering te volgen. De generaal *Serrano* heeft zich in eenen gelijken zin uitgelaten.

In de zitting van den 23sten legde de minister van justitie de volgende verklaring af: » Wat heeft deze discussie opgeleverd? wat heeft het land er bij gewonnen? zij heeft alleen gediend om de hoofden aan weêrszijden warm te maken. Het gouvernement wil geene beoordeeling der feiten van vroegere dagen: het wil ze in de vergetelheid begraven, en laat de beoordeeling aan ieders geweten over. Voor zich vraagt het gouvernement geenen lauwerkrans, geene toejuiching: het wenscht alleen vergetelheid voor het verledene, voor het vervolg eendragt onder alle Spanjaarden, aaneensluiting van allen rondom den troon tot behoud der godsdienst, der maatschappij en der monarchale beginselen."

Daarna is het ontworpen adres, een weerklank der openingsrede, met 95 tegen 16 stemmen aangenomen.

Den 26sten Mei is bij de Kamer van Volksafgevaardigden de beraadslaging over het antwoord-adres door den maarschalk *Narvaez* geopend met betuigingen van dezelfde strekking, als de boven medegedeelde van den minister van justitie.

DUITSCHLAND.

Men verneemt thans met zekerheid, dat de Keizer en de Keizerin van Rusland aan hunne, reeds sedert eenigen tijd besprokene, reis gevolg zullen geven en binnen kort te Weenen en Berlijn worden verwacht.

— De oudste dochter van den Keizer van Oostenrijk, aartshertogin *Sophie*, is Vrijdag avond overleden.

DENEMARKEN.

De Oostenrijksche regering heeft aan haren gezant te Koppenhage eene instructie gezonden, ter mededeeling aan het Deensch kabinet bestemd, en waarin het hare opregte tevredenheid betuigt over de mededeeling, dat de Stenden van het hertogdom Holstein een herzien ontwerp der constitutie ter overweging zal worden aangeboden. » Door de toezegging van de Deensche regering, van aan de Holsteinsche Stenden thans vrij gehoor te willen verleenen, achten wij ons, — zegt de instructie — in overeenstemming met het Pruissische kabinet, voor het tegenwoordige ontheven van den pligt, om de Duitsche bondsvergadering tot handhaving van de regten der hertogdommen uit te noodigen, en voeden gaarne de hoop, dat het verzoenende besluit der Deensche regering eene spoedige bevredigende regeling der aangelegenheden van Holstein en Lauenburg, onder de loyale medewerking van de vertegenwoordigers dier landen, ten gevolge zal hebben."

Om echter alle misverstand voor te komen, merkt graaf *v. Buol* verder op, dat het noodig is, dat het den Stenden van Holstein en Lauenburg blijve vrijstaan hunne beraadslagingen uit te strekken tot de verhouding der gewesten tot en hunne vertegenwoordiging in de algemeene constitutie. Hoewel in de Deensche depêche niet van Lauenburg gesproken wordt, meende men toch zich te kunnen verzekerd houden, dat de regering niet voornemens was den Stenden van Lauenburg mindere regten toe te kennen dan dien van Holstein.

GROOT-BRITTANJE.

Zaturdag morgen is de Russische grootvorst *Konstantijn* te Cowes, op het eiland Wight, aangekomen. Een detachement van het 23ste reg. Hooglanders maakte de eerewacht uit. Behalve de Engelsche schepen, heeft ook het Amerikaansche fregat *Susquehanna* het anker voor Osborne geworpen. De aankomst van den grootvorst werd met een saluut der schepen aangekondigd. De Koningin heeft den Russischen gezant, den graaf *v. Chreptowitsch*, en diens gemalin doen uitnoodigen, naar Osborne te komen, om gedurende het verblijf van den grootvorst aldaar te verblijven. Beide hebben zich derwaarts begeven.

— Het Hoogerhuis beraadslaagt sedert eenigen tijd over eene door het gouvernement voorgedragen bill, houdende nieuwe bepalingen op het stuk der echtscheiding. In de laatste zitting van het Huis werd gehandeld over de vraag of wettelijk gescheiden echtelieden een nieuw huwelijk zouden mogen aangaan. De voordragt bepaalde dat, zoodra de echtscheiding haar volle beslag bekomen zou hebben, beide partijen vrijheid hadden om weder te huwen, even als of het vorige huwelijk door den dood ontbonden ware. Hierop werd door den aartsbisschop van Canterbury een amendement voorgesteld, waardoor die vrijheid alleen toegekend werd aan de partij op wier aanzoek het huwelijk ontbonden zou zijn. De prelaat wilde dat de onschuldige of verongelijkte echtgenoot wederom zou mogen huwen, maar dat de schuldige partij, de overspelige echtgenoot en echtbreker die vrijheid zou missen, daar anders de misdaad beloond of zelfs uitgelokt zou worden.

Dit amendement is met 53 tegen 47 stemmen aangenomen.

Een ander amendement werd door den markies *van Westmeath* voorgesteld en op eene zeer zonderlinge wijze verdedigd. Hij stelde voor, om echtgenooten die twintig jaren gescheiden leefden, vergunning te verleenen een ander huwelijk aan te gaan. Spreker beriep zich daarbij op zijn eigen levenslot, en zeide, dat hij bij ondervinding wist, dat eene scheiding van tafel en bed niet voldoende was om rust te genieten, want dat zijne vrouw nog altijd in staat was, hem het leven op duizenderlei wijzen te verbitteren. Hij trad vervolgens in vele bijzonderheden van zijn ongelukkig lot en klaagde bitter over de vrouw, die de eer had zijn' naam te dragen. De president en daarna lord *Derby*, trachtten den ongelukkigen echtgenoot te beduiden, dat, hoe belangrijk op zich zelf ook, een verhaal zijner persoonlijke ondervinding in dit opzigt minder bij de debatten in het Huis der Lords te huis behoorde. Eindelijk liet de arme markies zich met veel weerzin overhalen, over zijne lotgevallen te zwijgen en zijn amendement in te trekken.

— De bestendigheid der Britsche instellingen en de standvastigheid van het Engelsch nationaal karakter, kan ook daaruit blijken, dat dezelfde minister, die de begrooting voor 1809 bij het Parlement ter tafel bragt en verdedigde, toen *Napoleon* nog op het toppunt zijner grootheid stond en in de volle vaart zijner overwinningen was, toen de hertog *van Wellington* zijne luisterrijke loopbaan in het Spaansche schiereiland pas aanving en vóór dat bijna een der thans levende Souvereinen van Europa geboren was, diezelfde taak in de vorige week weder op zich nam en volvoerde. En men mag hier bijvoegen, dat de 73jarige lord *Palmerston* bij deze gelegenheid niet minder jeugdig vuur betoonde en met geen mindere bevalligheid sprak dan in veel vroeger jaren.

— Te Manchester heeft men het ijzeren draaikruis, dat toegang verschaft in de zaal der tentoonstelling, moeten vergrooten, daar het te eng was voor de dames met crinolines.

— Aangezien het Amerikaansche oorlogsfregat *Niagara* niet geschikt is bevonden om de helft van den kabel voor de telegrafische gemeenschap tusschen Groot-Brittanje en Amerika aan boord te ontvangen, zal thans het Britsche oorlogsschip *St. Jean d'Acre* van 101 stukken geschut deszelfs plaats innemen en gezamentlijk met den *Agamemnon* tot het leggen van den draad worden gebezigd. De *Niagara* zal slechts tot mogelijke hulpverleening de expeditie v rgezellen.

FRANKRIJK.

De zittingen van het Wetgevend Ligchaam zijn Vrijdag gesloten, nadat met groote meerderheid het wetsontwerp op de bank was goedgekeurd. De nieuwe verkiezingen zijn uitgeschreven voor Frankrijk op den 21sten en voor Corsica op den 28sten Junij. Het is niet waarschijnlijk, dat aan die verkiezingen ijverig deel zal worden genomen.

Over het algemeen toch is de herkiezing van de vroegere leden verzekerd, daar de regering die ondersteunt; op eenige plaatsen slechts zal de oppositie kandidaten stellen, en zal dus de verkiezingsstrijd misschien eenig belang hebben.

Verscheidene afgevaardigden zijn zeer teleurgesteld dat het einde der zittingsperiode hun geene decoratie bragt, die zij door hunnen arbeid wel meenen verdiend te hebben. Sommigen vleijen zich echter nog met de hoop dat die beloningen eerst in de maand Augustus zullen worden uitgedeeld.

— De correctionele regtbank van Parijs heeft Vrijdag uitspraak gedaan in de zoogenaamde veemregters, een geheim genootschap, hetwelk zich ten doel stelde met geweld en moord de republikeinsche beginselen te verbreiden. Zes van de beschuldigden zijn vrijgesproken, en de overige negendertig tot gevangenisstraf van zes maanden tot vier jaren veroordeeld.

— De dagbladen van de departementen voorspellen eenparig een vruchtbaar jaar. De wijnstok maakt verrassende vorderingen; de tarwe staat uitmuntend; de aardappelen, het ooft — kortom, alles belooft een' rijken oogst.

BELGIË.

» Een wind van onverdraagzaamheid drijft op het oogenblik zijn' ademtogt over België's grond heen." Aan deze verklaring, voor eenigen tijd door den minister van binnenlandsche zaken afgelegd, wordt men onwillekeurig herinnerd bij het lezen der gebeurtenissen die in de laatste dagen België's bodem hebben beroerd, gebeurtenissen van te meer gewigt, omdat zij zijn voortgesproten uit een strijd die ook elders in Europa wordt gevoerd, al treedt dan ook die strijd niet zoo openlijk op den voorgrond als nu in België het geval is.

Reeds lang verzette zich de liberale partij tegen de pogingen van de clericalen, die België weder tot de middeneeuwen willen terugvoeren; maar eerst bij de beraadslagingen over de wet op de liefdadige instellingen is dat verzet duidelijk in het licht getreden. Zes weken lang heeft de liberale partij in de wetgevende vergadering, overtuigd, dat het hier geldt een strijd tusschen licht en duisternis, met kracht en moed hare stem doen hooren tegen de invoering eener wet die België geheel onder de geestelijkheid zou brengen. Die beraadslagingen zijn gaandeweg onstuimiger geworden, maar noch de argumenten van de tegenstanders tegen bedoelde wet, noch de zich telkens meer openbarende verontwaardiging van het publiek hebben eene afstemming er van kunnen uitwerken. In de zitting van Woensdag zijn, zooals reeds in ons vorig nommer is medegedeeld, artt. 71 en 78 en daarmede de hoofdbeginselen der wet op de liefdadige gestichten aangenomen met 60 tegen 41 stemmen.

Onze lezers weten ook reeds, welke tooneelen in de Wetgevende Vergadering, na den afloop dier stemming, zijn voorgevallen. Het zal hun dus niet verwonderen, dat bij de beraadslagingen op den volgenden dag de toedrang van het publiek tot de openbare tribunes op nieuw zeer was groot. Uit voorzorg had men intusschen gelast, altijd slechts een bepaald aantal toehoorders te gelijk toe te laten, en buitendien waren de militaire posten, die de tribunes bewaken, meer dan verdubbeld. Nadat de zitting geopend was, stond de heer *Vilain XIV* op, en legde onder diep stilzwijgen der kamer de volgende verklaring af: » Na het sluiten der zitting van gisteren heeft een treurig voorval plaats gehad. De alhier geaccrediteerde nuntius van het Pauselijk hof is op het plein voor deze vergaderzaal beleedigd. Dit gebeurde des namiddags te 5 uur. Te 5¼ uur bevond de minister van buitenlandsche zaken zich in uniform in de woning van z. exc., om hem uit naam der regering die verontschuldigingen te brengen, welke de nuntius regt had te vorderen, wanneer ik hem daartoe tijd gelaten had. Van den nuntius begaf ik mij regelregt naar het kasteel te Laeken, waar Z. M. mijne handeling goedkeurde. De Koning heeft heden morgen zijn hofmaarschalk naar den apostolischen nuntius gezonden, om hem zijn leedwezen over het gebeurde te betuigen. Ik geloof dat het voorval daarmede afgedaan is."

De woorden van den minister droegen de algemeene goedkeuring weg.

Daarop is de behandeling van de wet op de liefdadige instellingen voortgezet en heeft de heer *Delfosse* weder die wet bestreden. » De wet draagt in zich, zeide hij, niet eene omwenteling, maar den roof der familiën, het verderf der geestelijken en de ellende der menigte. Van dit volk, dat de minister van buitenl. zaken voor eenige dagen nog onder de gelukkigste der wereld rekende, zal de wet een volk van monnikken en bedelaars maken. Gelukkig heb ik nog vertrouwen in de kiezers, die ons voor de jammerlijke gevolgen van de verblinding der regterzijde zullen bewaren."

Bij de verdere discussie heeft de minister van justitie o.a. te kennen gegeven, dat de benoeming van onderwijzers in de liefdadigheids-instellingen aan de gemeenteraden bleef en steeds onder die voorwaarden moest geschieden, die door de wet op het lager onderwijs van 1842 waren gesteld. — De heer *Frère* nam dadelijk acte van dat gezegde, dat ook de wensch is van de linkerzijde, maar wees er op, hoe die ministeriële verklaring in strijd was met het beginsel der thans aanhangige wet. — De heer *de Theux* van de regterzijde verklaarde hierop, dat het de bedoeling des ministers wel zou geweest zijn, de benoeming van onderwijzers aan de gemeenteraden over te laten, als niet anders was bepaald in de fundatiebrieven der gestichten.

Dit postscriptum nam de linkerzijde niet voor goed aan. De heer *Verhaegen* deed op zijne beurt uitkomen, dat de linkerzijde het op dit punt dus eens scheen met de regering, want de wet ging toch uit van de ministers, en die zouden de ware bedoeling beter kennen, dan enkele leden der regterzijde. — Hierover ontstond thans eene woordenwisseling, waarbij de linkerzijde zeer juist deed uitkomen, dat dus nu eerst duidelijk uitkwam wat men aan de regterzijde wilde. Men verlangde door den uitweg, dien de thans in beraadslaging zijnde wet aanbood, in strijd met de wet van 1842, naast het openbaar lager onderwijs een ander te stellen, dat alleen onder het toezigt der geestelijkheid zou staan, en waarmede men de verlichting bestrijden en de onwetendheid, als het meest verheven maatschappelijk standpunt, zou kunnen voorstaan.

Van de regterzijde werd erkend, dat, als de benoeming der onderwijzers bij de gemeenteraden bleef, de thans besproken wet niets beteekende. Dat was zeer naïef, maar duidelijk tevens. De liefdadigheid was dus slechts de dekmantel, om het onderwijs magtig te worden. Wel verklaarde de regterzijde, dat er verschil van meening in deze tusschen de regering en haar scheen te bestaan, 't welk naar men hoopte, zou geregeld worden, maar de zitting eindigde, zonder dat de minister het met zijne vrienden eens werd.

Inmiddels was, bij het eindigen der zitting, weder even als den vorigen dag, het paleis geheel omsingeld door eene talrijke menigte, die bijna geheel bestond uit lieden van den gegoeden stand.

Toen de afgevaardigden te 5 uur het paleis verlieten, herhaalden zich de ongeregeldheden van den vorigen dag op nog grooter schaal. Op dat uur was het plein en een gedeelte van het park met 5- à 6000 menschen bedekt. De minister van justitie, benevens verscheidene afgevaardigden der clericale partij werden met geschreeuw en gefluit, de leden der linkerzijde met kreten van bijval ontvangen. De heer *Frère* verscheen niet, ofschoon het volk hem verlangde te zien; men dacht daarom dat hij langs een zijweg naar zijne woning teruggekeerd was; hij bevond zich echter nog in het secretariaat der kamer, om de geestdrift van het volk te ontgaan. De menigte begaf zich toen naar de woning van den heer *Frère*, waar hem levendige toejuichingen werden gebragt en daarna de *Brabançonne* gezongen werd.

Van daar trok men naar het koninklijk paleis, waar men, om den vrijheidsboom geschaard, verscheidene malen luid »*Leve de Koning!*" riep en ten slotte weder het volkslied hooren liet. Voorts ging het over de Place Royale, voorbij de woning van den heer minister *Nothomb*, waar men zich nogmaals aan demonstratiën overgaf, naar de woning van den heer *Verhaegen*. Deze afgevaardigde stond aan het venster en liet de met hare hoeden wuivende menigte voorbij gaan. Ook den heer *Orts* werd een blijk van hulde gebragt. In de Rue des Brigittines, waarvan de grootste helft door Jezuïten wordt bewoond, is het tot ongeregeldheden gekomen, daar de menigte, die meer en meer toegenomen was, zich thans niet met schreeuwen en fluiten vergenoegde, maar eenige glasruiten in de beneden-verdieping van het in die straat gelegen schoolgebouw inwierp. Dit geschiedde ook nog op eenige andere plaatsen.

De politie gedroeg zich onderwijl voorzigtig, uit vrees van de gisting der gemoederen nog grooter te zullen maken; zij nam evenwel eenige personen in hechtenis. De burgemeester heeft des avonds overal de volgende proclamatie doen aanplakken;

» De burgemeester der stad Brussel,

» Gezien art. 94 der gemeente-wet van den 30sten Maart 1836—30 Junij 1842;

» Besluit: alle vereenigingen van meer dan 5 personen op den openbaren weg zijn verboden.

» De tegenstrevers zullen gestraft worden volgens artt. 464—466 van het Strafwetboek, en in geval van weêrstand, zullen de bijeenscholingen door de openbare magt worden uiteengedreven.

» Gedaan ten Stadhuize, den 28 Mei 1857.

» De burgemeester, *Ch. de Brouckère.*"

De burgemeester begaf zich ook in persoon, met het teeken zijner waardigheid omhangen en van zijn zoon vergezeld, onder de menigte en vermaande haar, om zich rustig te gedragen en naar huis te gaan. Men hoorde hem eerbiedig aan en beantwoordde zijne toespraak met bravo's!

Tegen middernacht hebben de hoofden der clericale partij eene vergadering gehouden met de ministers, die pas van eene bijeenkomst met den Koning terugkwamen. Onmiddellijk werden naar verschillende steden bevelen afgezonden om troepen naar de hoofdstad te zenden. Deze troepen, bestaande uit infanterie, kavallerie en artillerie, 2 à 3000 man tellende, zijn Vrijdag morgen Brussel binnengerukt en in de voorsteden ingekwartierd. Het schijnt dat de regering op het garnizoen dier stad, hoe sterk ook, niet veel rekent; en inderdaad kent zij den liberalen geest der officieren, die niet het traagst zijn in het bijwonen der kamerzittingen. Wat de burgerwacht betreft, die evenwel het eerst moest opgeroepen worden wanneer in de stad ongeregeldheden voorvallen, haar liberalismus brengt haar in wantrouwen, en men vreest dat zij, hoezeer wakende voor het behoud van rust en orde, toch de eene of andere manifestatie tegen de wet en tegen het ministerie zal doen.

In de zitting van de Kamer der Afgevaardigden van Vrijdag is door den heer *de Brouckère* voorloopig een einde gemaakt aan den staat van spanning die in de Kamer heerschte. Door dezen is een voorstel ingebragt, om het ontwerp van wet op de liefdadigheid weder naar de afdeelingen te verzenden, ten einde het verschil uit te maken, dat zich den vorigen dag in zake het lager onderwijs tusschen de regering en de regterzijde heeft geopenbaard. De heer *Malou* heeft zich namens de regterzijde met dit voorstel vereenigd, terwijl de regering door haar stilzwijgen er in heeft toegestemd, zoodat het dadelijk is aangenomen.

Men vermoedt dat dit verzenden naar de afdeelingen gelijk zal staan met eene intrekking der wet, en dat alzoo de aanleiding tot de onrust en tot de zoo afkeuring-waardige ongeregeldheden der laatste dagen zal worden weggenomen.

Dit vermoeden wordt nog versterkt door hetgeen in de zitting van Zaturdag is voorgevallen. Per telegraaf wordt daaromtrent gemeld, dat de minister van binnenl. zaken een koninklijk besluit heeft bekend gemaakt, volgens 't welk de zitting der kamers voor een onbepaalden tijd wordt verdaagd. Men meent algemeen, dat dit besluit eene algeheele intrekking van de wet op de liefdadigheids-instellingen zal ten gevolge hebben, en dat men dus op die wijze de onrust door het geheele land zal trachten te doen ophouden.

De gemeenteraad der hoofdstad heeft, op voorstel van een zijner leden, met eenparige stemmen besloten, om eene commissie uit zijn midden te benoemen, belast met het opstellen van een adres aan den Koning, waarin Z. M. verzocht wordt, om, gebruik makende van zijn constitutioneel regt, de oorzaak der rustverstoring, ontstaan naar aanleiding van het ontwerp op de liefdadigheid, weg te nemen, en tevens om eene deputatie te benoemen, die den Koning dit adres zal ter hand stellen.

Overigens is de dag van Vrijdag te Brussel vrij rustig afgeloopen. Wel vormden zich bij het einde der zitting wederom zamenscholingen voor het paleis van het wetgevend ligchaam; doch een bataljon jagers-karabiniers en twee pelotons gendarmerie te paard hebben onverwijld het plein doen ontruimen. Daarop zijn de hekken van het park gesloten en is die wandelplaats door de troepen bezet en insgelijks ontruimd. De burgemeester bevond zich met den hoofd-commissaris van politie in het park. De volksmenigte is rustig uiteen gegaan, de troepen hebben hunne posten verlaten en de toegangen zijn op nieuw geopend.

Te middernacht was alles in de hoofdstad volkomen rustig, nadat gedurende den geheelen avond de orde had geheerscht en door geenerlei kreten of oproerige handelingen verstoord was.

Een aantal personen, tot godsdienstige vereenigingen behoorende, hebben de hoofdstad verlaten; zij zijn over den spoorweg naar verschillende kanten vertrokken.

Zij zullen evenwel niet op alle plaatsen van België een veilig toevlugtsoord ontvangen, want ook elders hebben, evenals in de hoofdstad, ongeregeldheden plaats gehad, die doen zien, hoe weinig sympathie de Roomsche geestelijkheid er bezit. Uit Bergen zijn reeds berigten ontvangen, dat aldaar talrijke zamenscholingen hebben plaats gehad. Eene groote menigte volks doorkruiste de stad, onder het geroep van: *leve de Brouckère! leve Rogier! leve Frère! weg met de kloosters!* De opgewondenheid was er zeer groot, en men had moeite de werklieden in bedwang te houden. De geestelijkheid hield er zich schuil.

Te Antwerpen was het in den avond van Vrijdag alles behalve rustig en hebben daar verschillende wanordelijkheden plaats gehad, ten gevolge van de discussiën in de kamer van volksvertegenwoordigers te Brussel. » Hier, — zoo wordt van daar geschreven — waar men de geestelijkheid kent, is men verontwaardigd over de meerderheid der kamer." Reeds Donderdag sprak men van ongeregeldheden, die des avonds zouden plaats hebben. Werkelijk verzamelden zich ongeveer te 9 uur 1000 à 1500 menschen, welke volksmassa allengs aangroeide, zoodat ze al spoedig uit 3- à 4000 personen was zamengesteld.

Men trok het eerst naar de woning van den heer *Loos*, burgemeester der stad en volksvertegenwoordiger, ten einde aldaar eenige juichkreten aan te heffen; van daar trok men onder het aanheffen van de *Brabançonne*, of onder het geroep van: *leve de Koning! weg met de kloosters! de poort uit met de Jezuiten!* naar de groote markt, ten einde ook dezelfde kreten voor het clericale lid der kamer, den heer *Dellafaille*, te doen hooren.

Deze rustige demonstratie duurde echter niet lang meer. Men kwam bij het collegie der Jezuïten, alwaar al spoedig de glazen werden ingeworpen, waarop de menigte naar de *rue de l'Empereur* zich bewoog, ten einde het tweede collegie der Jezuïten op dezelfde wijs van glasruiten te ontdoen. Dit laatste werd dan ook nog heviger dan het eerste geteisterd; geen enkele ruit bleef er in haar geheel.

Ruim kwart na 11 uur gelukte het eerst der politie, met den burgemeester aan het hoofd, de volksmenigte naar huis te krijgen.

Den volgenden morgen heeft de burgemeester eene proclamatie doen aanplakken, waarin alle zamenscholingen van meer dan vijf personen verboden zijn.

Ook te Luik, te Gent en andere plaatsen hebben talrijke menigten de straten doorkruist en dezelfde kreten als te Antwerpen en Brussel doen hooren. Te Luik werden eenige glazen van het bisschoppelijk paleis ingeworpen; terwijl te Gent zich talrijke groepen naar het spoorweg-station begaven, om de terugkomst der afgevaardigden, die tot de regterzijde behooren, en vooral den president, den heer *Delahaye*, met uitjouwingen te begroeten. Deze kwam echter evenmin langs die route als de overige afgevaardigden. Door eene telegrafische dépêche gewaarschuwd, hebben zij een' anderen weg gekozen.

Ziedaar het verhaal der gebeurtenissen, zooals die zich Donderdag en Vrijdag hebben voorgedaan. Hoe veel reden er ook mogt bestaan, om verstoord te zijn over het gedrag der 60 afgevaardigden, die België in de armen der geestelijkheid zouden werpen, toch had men niet het minste regt om met geweld de vrijheid, door de grondwet gehandhaafd, aan te randen. Algemeen betreurt men dan ook de onrustige tooneelen, die de nationale waardigheid en de parlementaire onafhankelijkheid krenken en schaden. De grondwet toch geeft wettige middelen, om te protesteren tegen eene verblinde meerderheid, die slechts gehoor geeft aan hare eerzucht en dorst naar gezag en rijkdom. Moge het vertrouwen op de wijsheid des Konings niet beschaamd worden; moge deze beseffen, wat de wet in kwestie al kwaads bevat voor de veiligheid der familiën en voor de rust des lands en zoo de onheilen afwenden, die het land onwedersprekelijk bedreigen.

NEDERLAND.

's GRAVENHAGE, 1 Junij.

Ten aanzien van de feesten, welke den 16den, 17den en 18den dezer zullen worden gevierd door officieren en oud-officieren der zee- en landmagt, versierd met de medaille van 1832, ter herinnering aan de verdediging van de citadel van Antwerpen, wordt gemeld, dat de feestgenooten zich den eersten dag in 's Gravenhage zullen vereenigen in de nieuw gebouwde zaal van den heer *Paulez*, en dat in den avond van dien dag in den Hollandschen schouwburg een op het feest toepasselijk stuk zal worden opgevoerd, waaraan moeite noch kosten zullen worden gespaard.

Vermits de dag van den 17den, de geboortedag van H. M. de Koningin, bij welken ook de geboortedag van Z. M. den Koning wordt gevierd, op zich zelven een feestdag oplevert, zullen door de zorg van het gemeente-bestuur illuminatiën worden ingerigt en zal een vuurwerk in de Maliebaan worden afgebrand, terwijl de paviljoenen in het Bosch eigenaardig zullen worden versierd. Woensdag den 18den zullen de feestvierenden in de zaal van het Metalen Kruis bijeenkomen en zal het daarbij blijken, dat het hier eene vereeniging geldt van wapenbroeders in den strijd van 1830, zoowel als in dien van 1832. Tegen den 16den wordt de komst van Z. M. den Koning en van de leden van het koninklijk gezin in de hofstad te gemoet gezien.

— Aan den heer *P. N. Verhoeven*, drukker en boekhandelaar te 's Hertogenbosch, is van gemeentewege toegestaan als boekdrukker van Z. H. den Paus een bord te plaatsen voor den gevel van zijne woning, met het pauselijke wapenschild.

— Aanstaanden Dingsdag, den 2den Junij, betrekken de kadets der koninkl. akademie te Breda van het 3de en 4de studiejaar het nabijgelegen kamp op de Oosterhoutsche heide, om aldaar tot half Julij te verblijven, terwijl de adelborsten zich tot omstreeks half Junij dagelijks daarheen begeven, om daarna aan boord van Zr. Ms. brik *Zeehond* een' kruistogt in de Noordzee te ondernemen. Woensdag daarop volgende zal het adspirants-examen der jongelingen aanvangen, die als kadet op gezegde akademie wenschen geplaatst te worden. Naar men verneemt, is het tot dusver bekende getal adspiranten 224.

AMSTERDAM, 1 Junij.

Reeds sedert eenige dagen heeft hier eene tentoonstelling plaats die ten hoogste merkwaardig is, dewijl zij niet alleen den gewonen bezoeker bezig houdt, die alleen komt om iets vreemds te zien, maar ook den denker en den natuuronderzoeker ruime stof tot nadenken oplevert. Er bevinden zich namelijk op dit oogenblik hier ter stede vier menschelijke wezens, wier aanschouwing voor den denker den eerbied nog verhoogt, waarmede wij verbaasd het hoofd buigen voor Hem, die in Zijne schepping in de eenheid zoo veel verscheidenheid, en in het verschil zoo veel eenheid heeft gebragt.

Het zijn namelijk in de eerste plaats een neger en eene negerin, die, ofschoon reeds de jaren der ontwikkeling bereikt hebbende, nogtans niet grooter zijn dan de zes- of zevenjarige kinderen van ons werelddeel en die welligt de uiterste schakel vormende van de afdalende keten der menschelijke lengte, nogtans in elk ligchaamsdeel zoo wel gevormd zijn, dat zij niet als dwergen zijn te beschouwen, maar als verkleinde schildersmodellen kunnen beschouwd worden; terwijl de mate van hunne vlugheid en geestvermogens met het regelmatige van hunne ligchaamsvorming in harmonie is.

Oneindig belangrijker echter dan dat negertje van het aardmannetjesras en het Corona negerinnetje, zijn de twee Azteken, die reeds in zoo vele landen zijn gezien. Het zijn twee wezens (een jongeling en een meisje) van een vorm, die zoodanig afwijkt van al wat men gewoon is te zien, dat men er in een zoo kort bestek geene beschrijving van kan geven. Het zij onder anderen genoeg hier te weten, dat zij bij eene lengte van 34½ en 30$\frac{9}{12}$ Eng. duim (door den beroemden prof. *Owen* te Londen gemeten) eene zwaarte hebben van 23 en 21¼ Eng. pond en een schedel veel kleiner dan een zuigeling (13¼ Eng. duim in omvang). Daarbij zijn zij vlug in hunne bewegingen en opgeruimd, maar kunnen niet spreken. Over het geheel zijn zij eene mysterieuse verschijning, wier oorsprong duister is.

(*N. Rott. Ct.*)

ROTTERDAM, 1 Junij.

De raad dezer gemeente heeft, na eene nog al heftige beraadslaging, met 15 tegen 14 stemmen, bepaald, dat de beurs te *één* uur in stede van te drie uur zal beginnen.

— Uit Vlaardingen wordt gemeld, dat de haringvloot dit jaar zal bestaan uit 91 schepen, zijnde 3 meer dan in het vorige jaar, als: van Vlaardingen 59, Delfshaven 1, Zwartewaal 5, Middelharnis 3, Pernis 1, Maassluis 7, Enkhuizen 7, de Rijp 4, Wormerveer 1 en Amsterdam 3 schepen. Hiervan zullen 6 schepen van Vlaardingen als jagers dienst doen, terwijl 1 schip van Wormerveer buiten de jagerij is gebleven, zoodat in den jaagtijd 84 schepen de visscherij zullen uitoefenen. De beide eerste jagers zijn reeds vertrokken.

— In de garancinefabrijk van de heeren *Ochtman, van der Vliet* en *Co.* te Zierikzee was voor eenige dagen eenig schilderwerk op eene bovenverdieping verrigt. Des avonds te half acht werden de gereedschappen geborgen op een plank, terwijl eenige gestorte gekookte lijnolie met eenig uitgeplozen katoen van den grond werd opgenomen, en dit katoen mede op die plank gelegd. De arbeider die dien nacht de wacht in de fabrijk had, bemerkte op zijnen rondgang te 11¼ uur, nabij dien plank komende eene sterke olielucht, en toevallig naar iets zoekende, tastte hij er op rond, doch moest zijne hand spoedig terug trekken, daar hij een voorwerp voelde dat brandende was; bij onderzoek bleek het dat dit vuur bevatte en werd het in een emmer met water gebluscht. De directeur der fabrijk, de heer *J. H. Ochtman Johs. zoon*, den volgenden morgen van het voorval onderrigt, onderzocht dadelijk of, tegen het strenge verbod aan, welligt pijpen of sigaren in de fabrijk gebruikt en bij het katoen gelegd waren; toen hiervan geen spoor te ontdekken was, vatte hij het denkbeeld van zelfontbranding op, en besloot, daar hij dit moeijelijk van zulk een kleinen hoop gelooven kon, zich door proefnemingen te overtuigen, en deze leverden het volgende resultaat op: Twee Ned. looden uitgeplozen katoen, met gekookte lijnolie bevochtigd te 9 uur, waren te 10 uur warm, te 11 uur brandend heet en een half uur later geheel verkoold, doch om in brand te geraken scheen de massa te klein. Daarop is de proef herhaald met vier hoopjes geplozen katoen, elk van vier Ned. looden, als: een met (niet droogende) olijfolie, het tweede met (droogende) ongekookte lijnolie, het derde met gekookte (zoogenaamde sterke) lijnolie, en het vierde met half gekookte en half ongekookte lijnolie. De beide eersten zijn koud gebleven, het derde bood twee uren na de bevochtiging reeds een vuurklomp aan, met het vierde was dat een uur later het geval. De proeven zijn op verschillende plaatsen en onder verschillende temperaturen herhaald en hebben altijd hetzelfde resultaat opgeleverd. Schilders die gestorte gekookte lijnolie met geplozen katoen opdoen, worden dus geraden dit katoen nergens neêr te leggen, maar in het water te werpen.

HARLINGEN, 1 Junij.

Werd in het vorige jaar de Kleine of Westerkerk der Hervormde gemeente alhier van binnen geheel vernieuwd en naar de behoeften ingerigt, toch bleef de wensch over, dat nog één sieraad der kerk mogt werden toegevoegd, dat tevens onmisbaar mag worden geacht bij de uitvoering van 't godsdienstig gezang.

Deze wensch is nu vervuld. — De kerk prijkt thans met een orgel, dat, grootendeels uit vrijwillige bijdragen van de gemeenteleden en gedeeltelijk uit de kerkefondsen, werd aanbesteed aan de heeren *van Oekelen & Zonen*, orgelmakers te Groningen, en dat gisteren door ds. *Jentink* aan de godsdienstoefeningen werd toegewijd.

Kon men zich, door 't uiterlijke, vooraf reeds overtuigen, dat de vervaardigers zich verdienstelijk van hunne taak hadden gekweten, — toen de bekwame handen van jhr. mr. *S. W. Trip*, van Groningen, die het bespeelde, deszelfs klanken deden hooren, lieten ook de frischheid, volheid en kracht van toon niets te wenschen over, zoodat den vervaardigers alle lof toekomt voor het afgeleverde kunststuk.

GRONINGEN, 2 Junij.

Bij het instituut voor doofstommen alhier komen van tijd tot tijd aanvragen in tot opneming van doofstommen, die reeds te oud zijn, om met de overige kweekelingen, zonder nadeel voor deze, te worden opgevoed, en die dan ook, volgens de wet der inrigting, niet meer mogen worden aangenomen; terwijl onder de kinderen, welke jaarlijks worden geplaatst, er zich steeds eenigen bevinden, welke reeds veel vroeger hadden kunnen worden toegelaten. De eerstbedoelden blijven dan in den regel, door een onvergefelijk verzuim der over hen gestelden, geheel verstoken van onderwijs en geraken veelal tot den bedelstaf; de laatsten lijden, door het langdurig ongebruikt laten hunner geestvermogens, in hunne ontwikkeling eene schade, welke nimmer, ook bij een voortgezet verblijf op het instituut, geheel kan worden ingehaald. Ook van deze komen daardoor velen in het vervolg ten laste der armbesturen. Het is bedroevend, dat, terwijl het liefdadig instituut alhier voor allen, armen zoowel als rijken, openstaat, nogtans zoovele voor ontwikkeling vatbare doofstommen geheel of gedurende hunne beste leerjaren van onderwijs verstoken blijven. Naar onze meening is het de pligt van plaatselijke besturen, van godsdienstleeraren, geneesheeren, ja, van iederen menschenvriend, om ouders of voogden van doofstomme kinderen, die zij in hunne gemeenten, in hunne praktijk, of waar ook, aantreffen, opmerkzaam te maken op de schoone gelegenheid, welke er is, om hunne kinderen te doen opvoeden en onderwijzen; hen daartoe aan te sporen en hun den weg aan te wijzen, dien zij daartoe moeten inslaan, en die zelfs voor de diepste armoede openstaat. Eene aangifte van het bestaan van een zoodanig ongelukkig kind bij de directeuren der departementen van het instituut, of bij de hoofd-directeuren zelven, is genoegzaam, om de noodige inlichting van

wat er verder vereischt wordt te ontvangen. Ten allen tijde, al is het kind ook ver beneden de jaren van opneming, kan deze aangifte geschieden, het instituut verligt het ongelukkige voorwerp dan niet uit het oog, maar neemt het kind op, zoodra het den vereischten ouderdom heeft bereikt.

Tengevolge eener verandering, welke gekomen is in de wet van het instituut, begint voortaan de jaarcursus met de maand Augustus. In dit jaar kunnen opgenomen worden de kinderen welke geboren zijn in de jaren 1842 tot en met 1848; terwijl ook jongere kinderen wel tot het onderwijs toegelaten, maar nog niet in het kosthuis kunnen geplaatst worden. Eene spoedige opgave is, wegens de nabijheid van den nieuwen cursus, allezins wenschelijk.

Het doel van dit schrijven is, om vooral de aandacht der plaatselijke besturen, en verder van allen die eenigen invloed kunnen uitoefenen, op deze zaak te vestigen en hunne medewerking in te roepen. Wij hopen dat de Nederlandsche dagbladen dit artikel overnemen, opdat het doel des te beter worde bereikt.

— De collecte eergisteren in de kerken der Ned. Herv. gemeente alhier gehouden ten behoeve van het zendelinggenootschap heeft eene som van *f* 211.15½ opgebragt.

— Heden morgen verwijderde zich het 6jarig zoontje van VAN ROLDE, wonende in de Rozenstraat, van zijne woning en begaf zich naar de digt daarbij gelegene gracht om te visschen. Niet lang had hij daar vertoefd of hij viel in het water, 'twelk evenwel gelukkig door een anderen knaap werd opgemerkt, die daarvan kennis gaf aan den arbeider SWART. Deze mogt nog tijdig genoeg komen om het genoegen te smaken den drenkeling weder behouden aan de ouders terug te geven.

— L.l. Dingsdag verliet eene te dezer stede wonende dienstmeid de woning waar zij diende, haar oorijzer en verdere bezittingen achterlatende. Sedert dien tijd heeft men niets weder van haar vernomen, doch moet zij den morgen van bovengenoemden dag gezien zijn in de Drentsche laan. Zij was gekleed in een donker jak en vijfschachten rok.

— Uit *Delfzijl* wordt ons geschreven, dat, terwijl men zich op vele plaatsen in ons rijk verheugt over den gunstigen stand der visscherij, men daar bijna geheel van schol, schelvisch en andere soorten van zeevisch is verstoken. Zelden wordt daar en dan nog bij kleine partijen zeevisch aangebragt, zoodat ze dan ook steeds duur is, waardoor de minder gegoede gevolgelijk van dit versterkend voedingsmiddel geen gebruik kan maken.

— Zaturdag achtermiddag ontstond er, aan het Oranjekanaal in het Odoorner veen, brand in eene keet, die spoedig eene prooi der vlammen werd. Het vuur door eenen stevigen wind voortgezweept, deelde zich al aanstonds mede aan den aldaar op het veld staanden turf, met dat gevolg, dat in weinige uren elf dagwerken turf, naar men zegt, door het vuur verteerd werden. Voorzeker geen geringe schade!

— Uit Arnhem is aan al de gemeentebesturen een conceptadres verzonden, gerigt aan Z. M. den Koning, hoofdzakelijk ten doel hebbende om de wet van den 28sten Junij 1854 (*Staatsblad* no. 100) te wijzigen, voornamelijk ten aanzien van het domicilie van onderstand, waarvan in art. 20 en 27 dier wet sprake is. De ontwerpers zijn van de overtuiging uitgegaan, dat de gemeentekassen zeer ten onregte bezwaard worden met datgene wat tot het gebied der kerkelijke liefdadigheid behoort; van daar de schier algemeene klagt over bedoelde wet. Zoodra het adres is ingediend, worden de gemeentebesturen uitgenoodigd er kennis van te geven aan de Eerste en Tweede Kamer der Staten Generaal.

Tegen het artikel »Melkvervalsching", geplaatst in een der vorige nommers, ontvangen wij een protest van iemand die dag in dag uit zijne melk stadwaarts brengt en zich voor God en alle menschen durft te verantwoorden, dat hij nog nimmer een droppel heeft verkocht hetzij door water (regenachtig weder daargelaten), hetzij door afgeroomde melk, hetzij door iets anders vervalscht. Wij gelooven hem gaarne; 't was ook volstrekt niet onze meening om alle melkverkoopers van die min edele handelwijze te betichten; maar het is een feit — en de elders genomene proeven zijn daar om dit ontwijfelbaar vast te stellen — dat er door zeer velen op eene schromelijke wijze met dien kostelijken drank wordt misbruik gemaakt, en eene waarschuwing daartegen hebben wij niet overbodig geacht. Wij worden in onze meening versterkt door den bovenbedoelden melkverkooper zelven, die zegt, dat er ook nog *eenigen* evenzoo denken en handelen als hij, maar dat de melk *meerendeels* geschonden verkocht wordt. Dit te beweren van de melk die hier ter stede verkocht wordt, hadden wij niet durven doen; wij geloofden tot nu toe niet dat die slechte industrie hier ook zoo algemeen werd in praktijk gebragt, al wisten wij dat er ook hier zijn, die in plaats van melk, melk met water verkoopen.

Onlangs kocht in een der naburige steden een werkman tien pond suiker; bij een naauwkeurig onderzoek bleek het, dat de kruidenier daaronder een pond meel gemengd had. Onmiddellijk liet de man de volgende advertentie in het blad der plaats van zijne inwoning opnemen: »Indien de kruidenier, die mij op tien pond suiker een pond meel verkocht heeft, mij morgen het pond, dat hij mij heeft onthouden, niet brengt, zal ik zijn naam in dit blad bekend maken." Den volgenden morgen ontving onze werkman... niet één pond suiker, maar negen ponden van verschillende kruideniers!! 't Bovenstaande wordt in een Parijsch blad medegedeeld. In ons land gebeuren immers dergelijke dingen niet; wel wordt soms hier en daar van gelijksoortige vervalschingen gemeld, maar er zijn ook altijd en overal ergdenkenden!

Een Fransch reiziger aan de Kaap merkt op, dat van al de Europeanen de Hollanders alleen in Zuid-Afrika eene ware kolonie gesticht hebben, dat is, zich aan het klimaat te gewennen, zich te vermenigvuldigen en het land te bebouwen zonder het gebruik van slaven. De landbouwers van Hollandsch ras, of, gelijk men hen noemt, de boeren, hebben wel de hulp van Hottentotten en Kaffers ingeroepen; maar zij hebben toch doen zien, dat zij, aan hunne eigene krachten overgelaten, in staat waren, om die uitgestrekte en brandende woestijnen vruchtbaar te maken en te bevolken. Men zou zelfs kunnen zeggen, dat hunne vorderingen, mogelijk meer langzaam, meer zeker zouden geweest zijn, indien zij niet met zulke wilde helpers hadden te doen gehad. Er zijn andere dienaars, waarover de landbouwers zich slechts hebben te beroemen, maar die zich niet alzoo over hunne meesters hebben te beroemen: groote honden, zeer kwaadaardig en moedig, die tegen hyena's en luipaarden vechten. Deze honden zijn zeer lastig en gevaarlijk voor vreemdelingen, maar tot groot voordeel voor de kolonisten. Zij verdedigen hen niet alleen tegen de wilde dieren, maar ook tegen de Boschjesmannen. Men weet dat deze soort van menschen, die men voor het oorspronkelijk ras van het land houdt, in de bosschen van wortels, insecten en kruipend gedierte leeft.

In een brief van den onderwijzer KLEINENBERG, voor eenige jaren naar de Kaap de Goede Hoop vertrokken, wordt hieromtrent nog het volgende gemeld: Er bestaat groote vrees dat er welligt spoedig een Kaffer-oorlog staat uit te breken, die een oorlog op leven en dood zal worden. Onze grenzen zijn thans tamelijk goed bezet, en zoo men kan beletten dat de Kaffer geen buit maakt van eenig belang, dan zal het waarschijnlijk uitloopen op de vernietiging van onderscheidene Kafferstammen, daar zij zich op de roekelooste wijze ontdoen van de middelen van bestaan, op aandrang van eenen onder hen zoogenaamden profeet. Er zijn reeds stammen onder hen, die de scherpte des hongers in nadruk gevoelen, ja zelfs, die van gebrek zijn omgekomen. Men ziet met gespannen verwachting de ontknooping te gemoet, schoon er weinig vrees bestaat voor het gelukken van des Kaffers bedoelingen; de grensboeren zijn uitmuntende schutters, die onderscheidene keeren den Kaffers bloedige lessen hebben gegeven. De Kaffers hebben dus voor hen ook groote vrees, meer voor één boer dan voor tien Engelsche soldaten.

Staatkundig leven in Noord-Amerika.

De volgende bijzonderheden door een Gelderschman uit Pella in den Noord-Amerikaanschen staat Jowa geschreven, komen ons niet ondienstig voor om aan onze lezers mede te deelen.

»Men zal zich in Nederland beswaarlijk een denkbeeld kunnen vormen van de algemeene belangstelling der Amerikanen in politieke zaken.

»Het is verwonderlijk, vooral voor ons Nederlanders, elken Amerikaan, bijna onverschillig wien, een grondig en uitgebreid denkbeeld te zien hebben over de maatschappelijke inrigting en het inwendig bestuur van Amerika's gouvernement; hem deszelfs verschillende takken van regering, ja tot de kleinste onderdeelen te hooren bespreken en beoordeelen, en de fijne onderscheiding en opmerking, welke hij bezit, in alles wat het politieke leven betreft. Behalve zijne dagelijksche bezigheden, is zijne hoofdzaak dan ook altijd hierin werkzaam te zijn.

»Dit is zijn leven, dit zijne hoofdneiging. Bijna nooit zal een Amerikaan u over het weder, uwe gezondheid of iets dergelijks aanspreken; een handwerksman spreekt niet tot zijnen collega over zijn beroep, maar het onderwerp des gespreks is bijna altijd staatsbestuur en staatszaken.

»Geen wonder dan ook, dat de verschillende duizende dagbladen, die allerwege in de Vereenigde Staten worden uitgegeven, overal millioenen grage lezers vinden. Door het groote debiet, dat de dagbladen van elke kleur hier gewoonlijk hebben, is de prijs dezer nieuwsbladen dan ook buitengemeen laag.

»Om een voorbeeld te noemen, kost de wekelijksche uitgave der *New-York Tribune*, een dagblad, dat voorzeker achtmaal den inhoud van het *Amsterdamsche Handelsblad* bevat, hier slechts een dollar in het jaar. Dit blad telt tegenwoordig bijna 200,000, zegge tweemaal honderdduizend, abonnementen.

»Elk Amerikaan leest dan ook gemeenlijk geregeld twee, drie of meer nieuwsbladen. Het courantlezen in een gezelschap, zoo als zulks in Nederland zooveel het gebruik is, bestaat hier niet; ieder heeft zijne nieuwspapieren voor eigen rekening. (*Utinam!* dat wil zeggen: Mogt het ook in Nederland zoo worden, maar die goede tijden zullen wel altijd in het verschiet blijven, zoolang het dagbladzegel den prijs tot bijna de helft verhoogt.)

»Er bestaat dan ook in Amerika geen plaatsje van eenig aanbelang, waar niet een dagelijksch of wekelijksch nieuwspapier wordt uitgegeven. Alleen in Jowa beloopt het getal der uitgegeven nieuwsbladen over de zestig, en dat in een staat, dien men tien jaren geleden nog naauwelijks bij naam kende."

Verkoop van sterken drank in Noord-Amerika.

Uit bovenbedoeld schrijven nemen wij nog den volgenden behartigingswaardigen wenk over:

»Alvorens wij Pella's neringdoende bevolking vaarwel zeggen, dienen wij nog eenige woorden te zeggen over een beroep, in Nederland helaas door zoo vele duizenden uitgeoefend en aldaar, tot nadeel van zoo velen, gewoonlijk een goed bestaan opleverende. Het zijn de aldaar alom in tallooze menigte verspreide tapperijen.

»Wij als bewoners van het vrije Amerika zijn er inderdaad trotsch op, deze pestholen der zamenleving niet in ons midden te hebben.

»Kunnen wij bijna elken bewoner van Oud-Nederland, dien het niet aan wil en krachten ontbreekt, volmondig toeroepen: kom tot ons, want Jowa betaalt uwen arbeid beter, dan Nederland zulks doen kan, — wij moeten er hem buiten sluiten, die zich door gewoonte ongelukkiglijk tot dien toestand gebragt ziet, dat hij buiten zijne dagelijksche slokjes niet langer leven kan en hem als tot eene tweede natuur geworden zijn. Deze vindt hier ledige tonnen en gesloten deuren. Alle wischkey- en jenever-paleizen zijn door Jowa's verlichte bewoners uit hun midden verbannen, en het waakzame oog des geregts bespiedt naauwkeurig een ieder, die deze beslissing des volks zou willen schenden. In vele opzigten zou voorzeker Nederland een gelukkiger tijdperk intreden, indien het, alle vooroordeelen en ingebeelde winsten op zijde zettende, den stap waagde en eveneens dien diep ingewortelden kanker met wortel en tak uitroeide. Dat het echter tot geene halve middelen zijne toevlugt neme, maar liever in eens met vaste hand het mes zoodanig aanwende, dat geen bederf of inkankering der oude wond meer mogelijk zij. Hoezeer zou eene zoodanige tijding het hart van Neêrlands voormalige bewoners in het verre groote Westen van het vrije Amerika van blijdschap doen kloppen, en gewis nog sterker de banden toehalen, die hen nog altijd aan het land hunner geboorte, aan het eenmaal zoo zeer gezegende Nederland, met blijde herinnering verbinden."

KERKNIEUWS.

— In de *Kerkl. Ct.* leest men onder het officiëel gedeelte: De algemeene synodale commissie der Nederlandsche Hervormde kerk heeft hare taak volbragt. Ook in hare laatste zittingen werden onderscheidene stukken aan haar oordeel onderworpen; zoo is de zaak der kerkvoogden c. s. van de gemeente Blijham, rakende de inkomsten der pastoralia; de regeling van de godsdienstige belangen van het gesticht Meer en Berg; het verzoek van den kerkeraad van Koudum, vragende vernietiging van de uitspraak des provincialen kerkbestuurs van Friesland. Aangenomen werd het voorstel om bij de eerstkomende synode te vragen, dat zij terugkome op het besluit, ten vorigen jare, d.d. 4den Julij, met opzigt tot de interpretatie van art. 56 van het algemeen reglement, genomen. Verslagen werden nog uitgebragt door de personele commissie: over het verzamelen van gezangen voor een tweeden bundel; over de toelagen uit het fonds ter verbetering der schraalste tractementen, enz.

— Door den kerkeraad der Herv. gemeente te Woerden is geformeerd het volgend alphabetisch twaalftal van predikanten: dd. DEN BOER, te Ouderkerk aan den IJssel; BRYCE, te Vreeland; DEKKERS, te Chaam; VAN DIJK, te Zevenbergen; DE GRAAF, te Apeldoorn; JORISSEN, te Oud-Loosdrecht; KRAIJENBELT, te Overschie; STEENBAKKER MORILYON LOYSEN, te Bodegraven; RICHARD, te Zeyst; SCHOUTEN, te Koukekerke; TINHOLT, te Wissekerke, en VERHOEFF, te Nieuw-Loosdrecht.

— Tot predikant bij de Herv. gemeente te Vianen is beroepen ds. F. W. MERENS, th. dr. en pred. te Baarn; — te Bleskensgraaf ds. H. SLOTHOUBER, pred. te Op- en Neder-Andel, — en te Winterwijk ds. J. C VAN DE VELDE JR., pred. te Borne.

— Ds. J. A. TEN BOKKEL HUININK te Doornspijk heeft voor het beroep naar Oud-Alblas bedankt, en ds. D. GILDEMEESTER te Elburg voor dat naar Veenendaal.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 2 *Junij*.

NEDERLAND Werk. Schuld	à 2½	pCt.	$63\frac{9}{16}$.
Dito Dito	» 3	»	—
Dito Dito	» 4	»	$96\frac{1}{16}$.
OOSTENRIJK Metalliek	» 5	»	$76\frac{5}{16}$.
Dito 1851 en 1852	» 2½	»	$39\frac{7}{16}$.
Dito Nieuwe Litt. B	» 5	»	88¼.
Dito Nation. Metall.	» 5	»	77⅝
SPANJE Onbep. St.	» 1¼	»	25⅛.
Dito Binnenl.	» 3	»	$38\frac{1}{16}$.
PORTUGAL	» 3	»	45¾.
Dito 1856	» 3	»	44½.
RUSLAND Obl. *Hope* 1798 en 1816	» 5	»	104⅝.
Dito Dito 1828 en 1829	» 5	»	—
Dito bij *Hope*	» 4	»	87.
Dito bij *Stieglitz*	» 4	»	86¾.
N. Leening van 1855 bij *Stieglitz*, 5de serie	» 5	»	97¼.
Dito 6de serie	» 5	»	$98\frac{15}{16}$.
Wisselkoers op Londen	zigt..		*f* 11,87.
Dito	6/m.		*f* 11,75.

LONDEN, 2 *Junij*. Consols 94⅛.

PARIJS, 2 *Junij*. Fransche 3 pCt. 69.50.

WEENEN, 2 *Junij*. Metalliek 5 pCt. *f* 83. Nat. Leening *f* 84½. Wissel op Londen *f* 10.12. Zilver *f* 5.

GRAANMARKTEN.

AMSTERDAM, 2 *Junij*. Tarwe vast. Rogge lusteloos. Koolzaad op 9 vat in October 83 p. vl.; April 84½. Raapolie vliegend *f* 50.50, op het najaar *f* 48.75. Lijnolie vlieg. *f* 44.75, op het najaar *f* 44.25.

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen.

AMSTERDAM 29 Mei, *Landweer* Capella, Padang; *Bontekoe* Jacobus, Petersb.; *Gruppelaar* Stad Goor, Zwolle; — 30 *Hazewinkel* Juffer Grietje, Livorno; *Bosmak* Ena Elisabeth, *Atzema* Eelbrandina, *Jager* Magrietha Antina, *Pomper* Geertje, *Zijl* Alpha, *Fijn* Diana, *Hoekstra* Stad Stavoren, *Riensema* Twee Gebroeders, *Mulder* Marchina Cathar., *Speelman* Geertr. Speelman, *Huisman* Maria Margaretha, *v. Aswegen* Meikelina, *Bicker* Klasina Arendina, *Meesenbroek* Wierdina Hendrika en *Dekker* Vertrouwen, allen v. Petersburg, met rogge; *de Haan* Agneta Juliana, *Bossinga* Ceres, *de Jonge* Ettina en *de Vries* Vrouw Martha, allen van Dantzig met rogge; *de Groot* Sieka en *de Vries* Jantina, Stettin; *Blok* Vier Gezusters, Koppenh.; *Huisman* Catharina, Harburg.

TEXEL 29 Mei, *Scholtens* Lorely, Petersburg; *Doewes* Eendragt, Stettin; — 30 *Kamminga* Drie Gebroed. Sikkens, Koningsb.; *Kuiper* Dankbaarheid, Dantzig.

HELVOET 29 Mei, *Stuitvoet* Margaretha, Dantzig.

BRIELLE 29 Mei, *Lodewijks* Alberdina, Petersb.; *Eggers* Adagio, Straalsund.

BATAVIA voor 11 April, *Esink* Derkina Titia, *Kuiper* Admiraal Jan Evertsen, *de Meester* Willem Daniël, *Ouman* Anna Digna en *Buys Jr.* Louisa, Amst.; *Vogelensang* Bijenkorf, *Borchers* Constance, *Vis* Rotterdam, *Bok* 4 Gezusters, *Hagers* Jan Daniël, *v. d. Hoff* Whampoa en *v. Aalborg* Hendrika, Rott.; *de Jong* Jan Hendrik, Guichon-Baai, *v. d. Kolk* Dorothea, Albany; *Roozeboom* Jacoba Cornelia en *Kuipers* Euterpe, H. Kong; *de Wilde* Generaal Michiels, Singapore; *Lourens* Anna Lena, Buenos Ayres.

STRAAT SUNEA voor 11 April, *Surie* Almonde, v. Hong Kong n. Melbourne; *v. d. Wind* Jakob Cats, v. H. Kong n. Guichon-Baai.

NEWPORT 27 Mei, *Boer* Magrietha Antina, Groningen.

CARDIFF 25 Mei, *Zwanenburg* Kinderdijk, Rott.

SUNDERLAND 26 Mei, ... Annechiena, Bordeaux.

HULL 27 Mei, *Feninga* Drie Gebroeders, Kroonstad.

Bij SOUTHWOLD 23 Mei, *Verhagen* Vondel, v. Hartlep. n. H. Kong.

HARWICH 27 Mei, *Potjer* Sicco, v. Gron. n. Hartlepool.

HAMBURG 28 Mei, *Mulder* Margrietha, Amst.

BREMERHAVEN 29 Mei, *Nieboer* Cornelia, Petersb.

FREDERIKSTAD .., *Dekker* Jonge Nicolaas, Amst.

TRAVEMUNDE 28 Mei, *Gerritsma* Jonge Gerrit, Londen; — 29 *Garms* Anna Margaretha, uit zee, wegens tegenwind.

SWINEMUNDE 26 Mei, *Lucas* Anna Maria en *Rink Fijn* Nijverheid, Brussel; *Scholtens* Grietje, Sunderland.

PILLAU 26 Mei, *Lever* Wubbina Venema, Bremen, — 27 *Gruppelaar* Hillechiena, Amst.

KROONSTAD 21 Mei, *Ekamp* Welvaart, Bordeaux; *Klasen* Elisabeth en *Visser* Maria, Newc.; — 22 *v. Wijk* Jenny, *Addens* Jantje Doornbos en *de Jonge* Pollux, Amst.; *Bakker* Adriana Sophia en *Wever* Henriette, Bord.; *Potjewijd* Agatha Geertr., Liverp.; *Venninga* Geertje Dijkstra, *Fekkes* Tjallinga Aurelia, *Schenk* Aidina Anna Susanna en *van Sloten* Caspar de Robles, Newc.; *v. d. Wal* Geerdina, *Doewes* Harmonie, *de Jonge* Hendrika en *Kuiper* Engelina Petronella, Bergen.

REVAL 18 Mei, *Holstein* Vriendschap, Hull.

TONNINGEN 23 Mei, *Hazelhof* de Vrede, v. Amst. n. Sleeswijk; — 24 *Broekema* Ida Hillechiena, v. Newc. n. Lubeck; *Pomper* Fennech. Catharina, v. Heiligenhaven n. Hull; *Hazewinkel* Jonge Gerriet, v. Rostock n. Hull; *Bakker* Zwaantina, v. Colding n. Schiedam; — 25 *Dekker* Vertrouwen, v. Petersb. n. Amst.

Vertrokken.

AMSTERDAM 28 Mei, *Heymeriks* Staatsr. v. d. Houwen, Soerab.; *de Boer* Jantina Petronella, Hamburg; — 29 *Kaizer* Zeemeeuw, Bat.; *Teensma* Jacoba, Rostock; *Post* Ettje Berg, Palermo; — 30 *Duinker* Triton, Suriname.

TEXEL 29 Mei, *Haasnoot* Henriëtte, Alexandria; *Scherpbier* Argo, Smirna; *Fokkema* de Hoop, *Croes* Mentor en *Veenstra* Vr. Dieuwke, Londen; *Kolkman* Geertr. Margretha, Petersb.; — 30 *Rademaker* Immagonda Sara Clasina, Cardiff.

HELVOET 29 Mei, *v. d. Valk* Alcor, Newport; *de Ruiter* Klaartje, Sunderland.

HONG KONG voor 15 April, *Grivel* Sumatra, Bat.

SAN FRANCISCA 18 April, *Bondix* Quatre Bras, Manilla.

ROYAN 24 Mei, *Duintjer* Catharina, Cardiff; *Koster* Argo, Petersb.

CARDIFF 23 Mei, *v. Rhijn v. Alkemade* Bombay; — 25 *de Best* Caroline, Singapore; *Koekeles* Zwerver en 26 *Hoffman* Prinses Sophia, Hong Kong.

LIVERPOOL 26 Mei, *Panjer* Heilina, Petersb.

NORTH SHIELDS 27 Mei, *v. d. Wouden* Mercator, Bat.

HAMBURG 28 Mei, *de Vries* Margaretha Elisa, Memel.

PILLAU 27 Mei, *Korfker* Anna Martha, Amst.; *Aiking* Twee Gezusters, Rott.; *Borst* Sienke Wiersema, Antw.; *Duintjer* Aukje Gepkelina, Aland; — 28 *Giezen* 2 Gezusters, Kirkaldy.

Zeilklaar.

LIVERPOOL 27 Mei, *Lesttuiver* Aurora, *de Vries* Elise en *de Boer* Zwaantina Hendrika, Nerva; *Veling* Hermanna, Koningsbergen; *Bragt* Lucretia, Stettin.

KOPPENHAGE, 25 Mei. Het schip Regina Elisabeth, kapit. *Verstok*, van Newcastle naar Petersburg, is den 23 dezer alhier binnengeloopen, zijnde bij de Middle Ground door eene bark aangezeild.

GRONINGEN, 2 Junij. Vertrokken de nieuwgebouwde galjoot Wilhelmina Petronella, kapit. *A. G. Scholtens*, van Groningen, met ballast naar Archangel.

DELFZIJL, 1 Junij. Binnengekomen 26 Mei, *Albers* Gesina Helena, *Stamhuis* Maria Edina, *Zeven* Concordia, *Middel* Bouwina en *Valom* Maria, alle 5 v. Noorwegen; *Lunenborg* Jantina, N.-Schans; *v. Mecklenburg* Maria en *Hesse* Gesina, beide v. Leer; *Puister* Maria. Bremen; *Breukman* Catharina, Norden; — 28 *Vreeman* Jantje Tina, Baltrum; *Emmelkamp* Geertruida, Bremen; *Forma* Antje en *Kat* Stad Emden, Leer; *Oetzes* de Hoop, Emden; — 29 *Schelts* Catharina en *Verlee* Vr. Roelina, Dantzig; *Lodewijks* Arendina Sophia, Emden; *van Biessum* Gesina en *v. d. Werff* Alida, Noorwegen; — 30 *Goosens* .., N.-Schans; *Bultje* de Hoop, v. de Polder; *de Vries* Hoop op Welvaart, Bremen; *Kragt* Vr. Aaltje, Emden.

Vertrokken 28 Mei, *de Groot* 2 Gebroeders, Emden; *Rozeboom* Eendragt, Hamburg; *Vogel* Aaltje, Norden; *Pasmann* Elisabeth, *Muller* Anna, 29 *Schepels* Maria en *v. Mecklenburg* Maria, Leer.

ZOUTKAMP, 2 Junij. Binnengekomen 30 Mei, *Alberts* Gesina Jantina en *Plukje* Hermanna Henderika, Dantzig; — 31 *van Sluis* Annechina, Stettin; *Westenborg* Diewerdina en *Knol* Catharina, Dantzig; — 1 Junij, *Kuipers* Grietje Huisman, Laurwich; *van Klooster* Gesina, Sunderland.

HARLINGEN, 1 Junij. Binnengek. 26 Mei, *Dijk* Barend, Petersb.; *de Groot* Drie Gezusters, Noorw.; — 28 *Altona* Hendrika Margrieta, Dantzig; *Weima* Stad en Lande, Frederikstad; *Burghardt* Noordster, Osterrisoer; — 29 *Schenk* Collegie de Trouw en *Oldenburger* Sara Maria, Dantzig; *Pothuis* Thia, Oudsoen; *Mooi* Noordster, Oostzee; *de Groot* Geertruida, Memel; — 30 *Schaap* Jonge Bernard, Dantzig; *v. d. Gaast* Baudina, Newc.; — 31 *Ploeg* Vertrouwen, Kampen.

Vertrokken 27 Mei, *Plukker* Hendrik, Noorw.; *de Boer* 2 Gebroed., Newc.; *Kuipers* Maria, Engeland; — 31 *Munneke* Eendragt, Newc.

De Sond gepasseerd.

26 Mei. *Post*, Gesina, v. Stettin n. Leith, m. granen.
Jansonins, Pelikaan, v. Londen n. Petersb., m. stukg.
27 —— *Sprik*, Grietina Hillech., v. Londen n. Petersb., m. stukg.
Boerhave, Albert Schuringa, v. Palermo n. Petersb., m. stukg.
Bakker, Vr. Geertje, v. Bordeaux n. Koningsb., m. stukg.
Schut, Jacob Synes, v. Amst. n. Petersb., m. suiker.
Siersema, Annechien Bendix, v. Newc. n. Petersb., m. stukg.
Mulder, Jeltina, v. Newc. n. Petersb., m. stukg.
Oostema, Hunsingo, v. Koningsb. n. Gron., m. rogge.
Schuring, Egberdina Anna, v. Liverpool n. Nerva, m. zout.
Prak, Jonker v. Slochteren, v. Delfzijl n. de Oostzee, m. ballast
Schenk, Ida en Cornelia, v. Delfshaven n. Windau, m. ballast.
de Groot, Jacoba Johanna, v. Nizza n. Petersb., m. stukg.
Zeven, Elizabeth, v. Amst. n. Petersb., m. suiker.
Huizinga, Ceres, v. Londen n. Petersb. m. stukg.
v. Dalen, Pieterdina, v. Londen n. Petersb., m. stukg.
Menzes, Jonkvr. Maria, v. Liverpool n. Nerva, m. zout.
Zoutman, Geertruida, v. Middlesbro n. Stettin, m. ijzer.
Legger, Termonde, v. Malaga n. Koppenga., m. stukg.
Borger, Corn. Dasse Viëtor, v. Newc. n. Riga, m. stukg.
Potjewijd, Alida Elisabeth, v. Liverp. n. Nerva, m. zout.
29 —— *Woudstra*, 4 Gebroeders, v. Havre n. Peterb., m. stukg.
Oldenburger, Minerva, v. St. Malo n. Reval, m. ballast.

De wind den 27 Mei O., O.Z.O., N.; den 28sten Z.Z.O., N., N.N.W.; den 29sten Z.Z.O.

LAATSTE BERIGTEN.

Binnengekomen.

TEXEL 30 Mei, *Gruppelaar* Niessina, Newc.; *Kamminga* Drie Gebroed. Sikkens, Koningsb.; *Kuper* Dankbaarheid, Dantz.; — 31 *Burggraaff* Gezina, Banjoew.; *v. d. Wall* Alida Catharina, Lissab.; *Jonker* Themis, Koningsb.; *Zwaal* Gijsbert Jan, Dantz.

VLIE 30 Mei, *Voordewind* Hillegonda en *Jonkhoff* Goudvisch, Petersb.; *de Groot* Geertruida, Memel; *Kemper* Catharina, Koningsb.; *de Vries* Vr. Martha, *Duintjer* Friso, *Duin* Jant. Frouw., *Olthoff* Catharina en *Meeter* Burg. v. Setten, Dantz.; *Nieboer* Martha en *de Jong* Jonge Douwe, Osterrisöer.

HELVOET 30 Mei, *Hansen H.z.* Prudenter en *de Grooth* Lucas Wildervank, Petersb.; *Renneberg* Hermann Eduard, *Scherpbier* Jeltina, *Nepperus* Neptunus en *Hagedoorn* Corn. Cath., Windau; *Karsijns* de Landman en *Colle* Jonge Pieter, Dantz.

MAASSLUIS 30 Mei, *v. d. Hoest* de Hoop en *Strijbos* de Nijverheid, Noordzee.

BRIELLE 30 Mei, *Dekker* Frouke Egberdina, *Prins* Annachien en Jantje en *Jonker* Annegiena, Petersb.; *Bakker* Zwaantina, Colding; *Swiers* Jonge Timen, Greifswald; *Jansen* Antonia Francina, Colberg; *Blouw* Gesina, Cimbritshamn.

LONDEN 29 Mei, *Balkema* Juffer Grietje, Catingzijl; — 30 *Wilphorst* Joan Jacob, Berbice.

Bij DOUVRES ...., *Mulder* Nijverheid, v. Liverp. n. Nerva; — 29 *Hoogenstraten* Helena, v. Rott. n. Batavia.

Bij PORTLAND 28 Mei, *Bakker* Sagitta, v. Sur. n. Amst.

Bij FALMOUTH 29 Mei, *Borst* Jacobus, v. Maroim n. Koppenh.

LIVERPOOL 29 Mei, *Pott* Niessina Gepka en *Upmeijer* Alberdina, Bordeaux.

INVERKEITHING 29 Mei, *Pronk* Hendrika Geziena, Leven.

HARTLEPOOL 28 Mei, *Joosten* Vr. Hillechina, Schiedam.

HULL 28 Mei, *Sissingh* Min. v. Bosse, Stettin.

Vertrokken.

TEXEL 31 Mei, *Polee* Reina Arendina, Konst.

VLIE 30 Mei, *de Boer* 2 Gebroeders, Newc.; *Smit* Anna Jantina, Petersb.; *Plukker* Hendrik, Laurvich.

HELVOET 30 Mei, *van Megchelen* Arlequin, Sydney; — 31 *Hoogewerf* Buitenzorg, Batavia.

SOERABAYA 12 Maart, *Verhoeven* Jeanette en Cornelia, H. Kong.

TRIEST 23 Mei, *Mos* Catharina en Geertruida, Bat.; *Hoff* Grietje Bos, Antwerpen; *Dekker* Annegiena, Dublin.

CARDIFF 28 Mei, *v. d. Linden* Vice-Adm. Gobius en *Jaski* Anna en Eliza, Singapore.

LIVERPOOL 28 Mei, *Lesttuiver* Aurora, Nerva; — 28 *de Boer* Zwaantina Hendrika, Nerva; *Veling* Hermanna, Koningsb.

INVERKEITHING 28 Mei, *Boon* Aurora, Petersb.

In lading.

LIVERPOOL 29 Mei, *v. Ommeren* Minerva, Rott.; *Boomgaard* Ecliptica, Gron.; *Clasen* Vigilant, Ostende; *de Jonge* Bouw. Mensinga en *v. d. Wijck* Annachiena, Pernau; *de Groot* Cath. Geerd., Nerva.

Zeilklaar.

LONDEN 29 Mei, *van Driesten* Jantje Berg, Archangel.

LIVERPOOL 28 Mei, *de Haan* Mercurius, Arch., *Bos* Eendragt en *Schuur* Jonkvr. Elisab., Nerva; — 29 *Buiten* Orion, Petersb.

HANDELSBERIGTEN.

Prijs van het Groot Roggenbrood.
GRONINGEN, 1 Junij 1857.
4 Nederl. ℔ 37 cent.

GRAANMARKTEN.

GRONINGEN, 2 *Junij*.

TARWE.	GERST.	Zw. Voer 40 ℔ f 3,60
Oude 70 ℔ f	N.W. 1856 52 ℔ f 5,20	- - 42 - - 3,80
N.Oml.1856 66 - 7,65	- 54 - - 5,60	- - 44 - -
- - 68 - - 8,65	- 56 - - 6,00	
- - 70 - - 9,65	Zomer 54 - - 5,40	BOONEN.
- Old. 66 - - 7,40	- 56 - - 5,80	Paardeb. f 6,50 f 7 f 7,25
- - 68 - - 8,40	Knobbe 60 - - 6,30	
- - 70 - - 9,40	- 62 - - 6,70	Gr. Erwt. f
ROGGE.	HAVER.	Graauwe dito f
N. Inl. 60 ℔ f 4,55	N. Dikke 36 ℔ f	
- - 62 - - 5,15	- - 38 - - 3,55	ZADEN, ENZ.
- - 64 - - 5,75	- 40 - - 3,80	Koolz. f
- - 66 - - 6,35	- 42 - - 4,05	dito f
Oude 66 - -	- 44 - - 4,30	Zomerzaad f
BOEKWEIT.	- 46 - - 4,50	G. Mosterdz. f
N.Gr.Zd. 60 ℔ f 6,85	- 48 - - 4,70	Lijnzaad f
- - 62 - - 7,35	- 50 - - 4,90	Dederzaad f
- - 64 - - 7,85	N.W.Voer 36 - - 3,25	Gr. Gort f 8,25 f 9,25
- Zw.- 60 - - 6,60	- - 38 - - 3,45	Parel dito f 12,50 a f 14
- - 62 - - 7,10	- - 40 - - 3,65	Raapolie per vat f 50
- - 64 - - 7,60	N. Zw. - 36 - - 3,20	
Veen 64 - - 7,50	- - 38 - - 3,40	

Tarwe vond meerder vraag en was tot verhoogde prijzen wel afgaande. — Rogge prijshoudend. — Boekweit iets aangenamer. — Winter- en Zomer-Gerst hooger verkocht; Knobbe in een doen. — Haver weder hooger verkocht. — Boonen prijshoudend. — Gort als voren.

AMSTERDAM, 30 *Mei*. Hennep: Sedert ons vorig berigt heeft men de volgende prijzen besteed: Riga Poolsche pas f 63; Petersb. halfrein f 57 a f 59; Riga heede f 36; Manilla bij partij f 77. Tegen den 8sten Junij zijn in veiling aangeslagen 284 b. Triëster Hennep, 24 bondjes Petersb. en 3800 ℔ halfrein.

SCHIEDAM, 29 *Mei*. Moutwijn f 19,25; Jenever f 24,75; Amst. Proef f 26,00.

LONDEN, 1 *Junij*. Tarwe was bij matigen aanvoer vast; van Gerst en Haver was een ruime aanvoer ter markt.

BOTERMARKTEN.

GRONINGEN, 2 *Junij*. De prijs der boter was heden: 1ste soort f 31 a f 31½; 2de soort f 28 a f 30.

LEEUWARDEN, 29 *Mei*. De prijs der boter was heden f 38,50.

LONDEN, 1 *Junij*. Friesche Boter 94 sh., Gron. 70 sh.

VEE- en PAARDENMARKTEN.

GRONINGEN, 2 *Junij*. Er waren heden omstreeks 100 runderen ter markt gebragt; er waren vele Friesche kooplieden tegenwoordig, zoodat voor kalf- en melkkoeijen vorige prijzen waren te bedingen; kalfkoeijen van f 100 à f 160; melkkoeijen f 100 à f 140; vaalmelkten, waarvan de kwaliteit niet best was, van 14 à 18 ct. de 5 ons; schapen ruim aangevoerd, vetten van f 18 à f 20; lammeren van f 2,50 tot f 5; van varkens was eene belangrijke partij aangevoerd, waardoor de handel niet zoo willig was als Dingsdag l.l., ouden van f 25 tot f 50 en hooger; biggen van f 10 tot f 21.

— Op de Pinkster-paardenmarkt, heden alhier gehouden, was de aanvoer aanzienlijk en werd dezelve mede druk door kooplieden bezocht; door de hooge prijzen welke er werden gevraagd, bleef er evenwel veel onverkocht; naar paarden om te laten weiden was veel vraag, zoodat die werden van de hand gedaan voor f 200 à f 300; voor de beste soort werd zelfs f 400 à f 450 tot f 500 betaald.

LEEUWARDEN, 29 *Mei*. De aanvoer bestond heden uit 700 a 800 beesten, zoo vette-, melk- als kalfkoeijen; in alle soorten was de handel bijzonder levendig; 100 vette kalveren, die in den beginne vlug, doch later moeijelijk van de hand gingen; 1400 a 1500 schapen en lammeren vonden gereede koopers, alsmede de vette varkens, en de 400 a 500 biggen, welke telkens tegen hooge prijzen worden afgezet.

LONDEN, 1 *Junij*. De aanvoer ter veemarkt bestond uit 3060 runderen, 138 kalveren en 22,920 schapen. Voor runderen en schapen was de stemming lager, voor kalveren daarentegen williger.

ADVERTENTIEN.

Societeit *DE HARMONIE*.

Door de **HOORNMUZIJK** van het 7de Regement Infanterie zal, gedurende de maanden JUNIJ tot en met SEPTEMBER, des **Woensdags avonds**, van zeven tot tien uur, **MUZIJK** gegeven worden.

Zangfeest

VAN DE ZANGVEREENIGING

OLDAMBT EN WESTERWOLDE,

op **VRIJDAG** den **12**den **JUNIJ**, des namiddags te half drie uur, in de KERK te *Winschoten*.

S. BRANDT, *Secr.*

VERGADERING in het CONCERTHUIS, op WOENSDAG den 3den Junij, te *elf* uur, van de BESTUURDERS en MEDEWERKENDE LEDEN van het ***Nederlandsch Zendeling-Genootschap;*** te *zeven* uur van dezelfden en van ALLE LEDEN (Mannen en Vrouwen) van dit Genootschap, van het ***Vrouwelijk Hulp-Zendeling-Genootschap*** en van de ***Vereeniging voor China.*** — Sprekers in deze laatste Vergadering zijn de Heeren MOLTZER, RUTGERS, HOFSTEDE DE GROOT en UDEN MASMAN.

De **ALGEMEENE VERGADERING** der MAATSCHAPPIJ **van Landbouw in de Provincie *Groningen*** zal op DONDERDAG aanstaande, des morgens te elf uur, **niet** ten Huize van den Logementhouder KOCK, te *Stadskanaal*, **maar ten Huize van den Logementhouder HUIZINGA aldaar worden gehouden.**

VEENDAM, 31 Mei 1857.

M. VAN DER TUUK,
Secretaris.

NEDERL. ZENDELINGGENOOTSCHAP,

Afdeeling *Onderdendam*.

OPENLIJKE VERGADERING op WOENSDAG den 10den Junij e.k., des voormiddags te *tien* uur, in de KERK der HERVORMDEN te *Uithuizen*. REDENAAR: Dr. **J. BOELES**, Pred. te *Warfhuizen*. Na de Godsdienstoefening, ZAMENKOMST der LEDEN ten Huize van den Logementhouder HUIZINGA, ter bespreking der ZENDINGSZAAK en der belangen dezer AFDEELING.

J. DOUWES, JR.,
Secretaris der Afdeeling.

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** **50jarige Huwelijksvereeniging**
van
JOSEPH JAN SORMANI
en
MARIA CECILIA SCHATTENBERG.

GRONINGEN, 1 Junij 1857.

*** Getrouwd:

H. HILLINGA,
Instituteur te *Bellingwolde*,
en
A. G. HOUWERZIJL.

OUDE SCHANS, 28 Mei 1857.

*** Getrouwd:

L. K. WESTERDIJK
en
C. J. DE VRIES.

UITHUIZEN, 30 Mei 1857.

*** Getrouwd:

J. VAN JULSINGHA MARRENGA
en
H. M. RIJKENS.

WEHE, 1 Junij 1857.

*** Heden beviel voorspoedig van eene welgeschapen *DOCHTER* H. J. M. BEUNINGH—FOCKENS.

DENEKAMP, 30 Mei 1857.

*** Heden beviel van een MEISJE T. NIENHUIS, Echtgenoot van

H. C. MEKEL,
Boekdrukker.

APPINGEDAM, 31 Mei 1857.
Eenige kennisgeving.

*** Tot diepe droefheid van mij en mijne Kinderen overleed heden, in den ouderdom van ruim 66 jaren, mijne geliefde Echtgenoot, Mejufvrouw SWAANTJE DERKS BONTHUIS, waarvan ik bijna 42 jaren met haar in eenen gelukkigen echt vereenigd mogt zijn.

LOPPERSUM, 28 Mei 1857.

J. P. TICHELAAR.

*** Heden ontsliep, in den ouderdom van ruim 65 jaren, mijn geliefde Echtgenoot J. WATEN BEGEMANN, gedurende 40 jaren *Predikant bij de Hervormde Gemeente alhier.*

ROERMOND, 28 Mei 1857.

L. W. VAN DER LEEUW,
Wed. J. W. BEGEMANN.

De menigvuldige Vrienden en Bekenden van den Overledene gelieven deze ook als bijzondere kennisgeving aan te nemen.

*** Heden overleed, na eene kortstondige ziekte, in den ouderdom van 78 jaren en ruim 8 maanden, onze waarde en hooggeschatte Vader, de Heer WILLEM VAN HOUTEN, te *Rotterdam*.

Een twaalftal Kinderen, benevens de Aangehuwde- en de Kleinkinderen, hoezeer dankbaar voor het langdurig bezit van hun achtbaar Hoofd, betreuren nogtans diep zijn gemis en blijven den geliefden ontslapene in zegening gedenken.

ZUIDBROEK, 30 Mei 1857.

Dr. J. M. BUSCH ADRIANI.
A. A. BUSCH ADRIANI,
VAN HOUTEN.

*** Heden overleed, tot onze diepe droefheid, ons jongste Zoontje HOOITE WICHGERS, bijna 1 jaar oud.

HOOGEZAND, 30 Mei 1857.

E. H. MEURSING.
H. MEURSING—EPPENS.

*** De jongste onzer lievelingen, HARM JANNES, overleed heden, bijna elf maanden oud zijnde.

GRONINGEN, 1 Junij 1857.

G. A. RIEPMA.
C. BRUINS.

*** Bij **L. SCHIERBEEK**, te *Leeuwarden*, is gedrukt en uitgegeven:

REKENBOEK VOOR MEISJES,

door **BAARS** en **JOLING.** 2de Druk, in 3 Stukjes; het 1ste à 12½, het 2de à 10 en het 3de à 17½ Ct.

Bovenstaand Rekenboek, waarvan de 1ste Druk in twee Stukjes is uitgegeven, beveelt zich, door de eigenaardige wijze van bewerking, bijzonder aan, en zal door H.H. Onderwijzers, bij nadere inzage, ongetwijfeld op hunne scholen worden ingevoerd.

Bij de meeste Boekhandelaren is het voorhanden.

*** Bij den Boekhandelaar **P. VAN ZWEEDEN**, te *Groningen*, is voor **20 Cent** te bekomen, en verder alom:

De tezamenstooting
VAN ONZE AARDE
MET DE
KOMEET OP DEN 13 JUNIJ 1857.
Eene Voorlezing van Dr. *A. HERSCHEL*.

*** Bij den Boekhandelaar **P. K. BRAAT**, te *Dordrecht*, is van de Pers gekomen:

HANDBOEKJE
VOOR
JONGE ZEELIEDEN
TER
Koopvaardij,
DOOR
A. F. GIESSE,
Koopvaardij-Kapitein.
MET 3 PLATEN, EENE KAART EN TABEL.
Prijs in Linnen Stempelband f **3,50.**

*** Door de Erven **C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA**, te *Groningen*, wordt met het beste succes gedebiteerd:

De Katholieke
EN
Protestantsche Natiën
ONDERLING VERGELEKEN
UIT HET DRIELEDIG OOGPUNT VAN
Welvaren, Verlichting en Zedelijkheid.
DOOR
NAPOLÉON ROUSSEL.
Met eene Voorrede van
Prof. P. HOFSTEDE DE GROOT.
2 Deelen. Prijs f 7.00.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Delfzijl* brengen ter algemeene kennis, dat op de **KERMIS** te ***Delfzijl***, welke invalt op **Dingsdag, Woensdag** en **Donderdag** den **9den, 10den** en **11den Junij e.k.**, alle **BEDELARIJ**, benevens de **Hazard-** en **andere Spelen** om **Geld** of **Geldswaarde**, ten **strengste** zullen worden **GEWEERD.**

Als naar gewoonte, zal op den laatsten dag het van ouds bekende

SCHUTTERSFEEST

worden gehouden.

DELFZIJL, 26 Mei 1857.

Burgemeester en Wethouders voornd.:
J. J. BORST,
Wethouder, *L. B.*
De Secretaris:
B. DIJK.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS te *WINSCHOTEN* brengen bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat er jaarlijks ter dezer plaatse

TWEE PAARDENMARKTEN

zullen worden gehouden, de **eene** op den **11den Junij**, mits niet invallende op ZATURDAG of ZONDAG, in welk geval de Markt zal gehouden worden op den volgenden MAANDAG, en bijaldien de 11de Junij invalt op DINGSDAG of WOENSDAG, zal de Markt gehouden worden op den volgenden DONDERDAG; de **andere** of **tweede Markt** op MAANDAG voorafgaande den eersten WOENSDAG in October, en bij gevolg in dit jaar op **den 11den Junij** en **den 5den October e.k.**, om alzoo in verbinding te staan met de bekende *Oldenburger Paardenmarkt.*

WINSCHOTEN, 16 Mei 1857.

Burgemeester en Wethouders voornoemd:
G. A. VENEMA.
F. J. VAN DIJK,
Secretaris.

AANBESTEDING.

De DIRECTIE van het ***TERMUNTER ZIJL*** ***VEST*** is voornemens, publiek aan te besteden de navo[lgende] WERKEN:

I. **Een Onderhoudsbestek van de Zijl vesterwerken, gelegen in het Wold Oldambt, eerste gedeelte.**

II. **Een Onderhoudsbestek van de Zijl vesterwerken, gelegen in het Wold Oldambt, tweede gedeelte.**

III. **Een Onderhoudsbestek van de Zijl vestersluis, Havenwerken, Kaden, enz., gelegen in het Klei-Oldambt.**

IV. **Een Bestek van het Maken van een paar nieuwe Ebdeuren in de Termunterzijl.**

De AANWIJZING van het werk sub IV zal plaats hebben op DINGSDAG den 2den Junij 1857, des morgens te tien uur, te *Termunterzijl*.

De BESTEKKEN zullen ter lezing liggen van af heden bij den ZIJLWAARDER te *Termunterzijl* en te *Nieuwolda* bij den Logementhouder B. CREMER.

De Aanbesteding zal geschieden bij enkele Inschrijving.

De Inschrijvings-Biljetten, ingerigt in gevolge de wijze van Aanbesteding, in de Bestekken omschreven, zullen vóór des morgens elf uur van den dag der Aanbesteding vrachtvrij ten Huize van Aanbesteding moeten worden bezorgd.

Deze Aanbesteding zal plaats hebben te *Nieuwolda*, ten Huize van den Logementhouder B. CREMER, op VRIJDAG den 5den Junij 1857, des voormiddags te 11 uur.

Namens de Directie voornoemd;
Mr. E. H. STHEEMAN.

Op Woensdag den 10den Juni[j]

1857, des namiddags te 2 uur, zullen, ten verzoeke van den heer Mr. J. LOHMAN, Advokaat te *Groningen*, als Curator over de onbeheerde Nalatenschap van wijlen ROELOF NIJHUIS, gewoond hebbende en overleden in Geertruids Gasthuis te *Groningen*, voor de Kamer, in gemeld Gasthuis, door genoemden R. NIJHUIS bewoond geweest, publiek worden verkocht: de door genoemden Erflater nagelaten **ROERENDE GOEDEREN**, bestaande, onder anderen, in: EIKENHOUTEN MEUBELEN, fraai PORSELEIN, GLAS- en AARDEWERK, KOPER- en TINGOED, LINNEN- en BEDDEGOED, MANSLIJFSTOEBEHOOREN, ENZ. Te bezien des voormiddags van 10—12 uur.

Mr. J. W. QUINTUS, *Notaris.*

*** Ten overstaan van **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zullen, op WOENSDAG den 1sten Ju[lij] 1857, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein H. PIEL, aan de Groote Markt te *Groningen*, publiek worden verkocht:

I. Eene aanzienlijke, ruime en voor korte jaren geheel nieuw doortimmerde HEEREN BEHUIZING, get. N 25, met extra grooten, wélaangelegden en vruchtbaren TUIN, voorzien van groote nieuwe DRUIVENKAST, IJSKELDER, VIJVERS, BROEITUIN, vele fijne VRUCHTDRAGENDE BOOMEN en HEESTERGEWASSEN, hebbende eene inhoudsgrootte van ruim 1¼ Bunder; alles vrij en eigen grond, staande en gelegen Noordzijde aan het Loopende Diep, bij den Sint-Walburgsboog te *Groningen*, toebehoorende aan de Erven van wijlen Jonkhr. Mr. T. J. VAN IDDEKINGE.

II. Een fraaije, wélaangelegde TUIN, met daarin staand groot STEENEN ZOMERHUIS en verder GETIMMERTE, hebbende eene inhoudsgrootte van 10 Roeden, 70 Ellen, doende tot grondpacht f 10—00, gelegen in de Raamsteeg, in den Breeden-gang, te *Groningen*.

III. De EIGENDOM der GRONDPACHT ad f 10—00 van perceel II.

IV. De EIGENDOM der GRONDPACHT van een TUIN, gelegen naast perceel II, bij G. ROEMERS in gebruik, jaarlijks voor f 5—00.

De Perceelen II, III en IV toebehoorende aan den Heer Dr. D. DE VRIES REILINGH.

Perceel I te aanvaarden den 1sten November 1857 en te bezien op WOENSDAG den 17den Junij 1857 en daags vóór den Verkoopdag, des namiddags van 2 tot 6 uur, op BEWIJZEN VAN TOEGANG, ten Kantore van den Notaris te bekomen tegen betaling van **25 Cent** ten voordeele van de **Algemeene Armen.**

Perceel II te aanvaarden den 1sten November 1857 en vrij te bezien daags vóór en op den Verkoopdag van 2 tot 6 uur.

TE KOOP:

Eene extra fraaije **CLARENCE, COUPÉ** en **DROWSKY**, benevens eenige andere soorten van **LIGTE WAGENTJES** voor 1 en 2 Paarden, als ook eene mooije doch **gebruikte TILBURY** en **GEREIDEN (TUIGEN).** Te zien en te bevragen bij G. SOEDERS, Konkl. Rijtuigfabrikant, Oude Harmonie, te *Groningen*.

NB. OUDE RIJTUIGEN worden ook **in ruil** genomen, en beveelt hij zich tevens aan tot alle REPARATIËN of NIEUWE BESTELLINGEN.

De ondergeteekende maakt door deze aan zijne geëerde Begunstigers bekend, dat hij zijnen **WINKEL** in **WIJNEN, STERKE DRANKEN** en **LIKEUREN** heeft **geopend**, verplaatst zijnde van de Heerestraat naar het **Roode-Weeshuisstraatje**, lett. A no. 36; zich bij deze minzaam blijvende aanbevelen.

GRONINGEN, 2 Junij 1857.

A. DE VRIES.

Leest hier!

Men vraagt ten spoedigste een' bekwamen **WINKELBEDIENDE**, in het Vak van ***Hoeden*** en ***Petten.*** Adres aan het BUREAU dezer COURANT.

Eene kleine Hollandsche Brochure van den philantropischen Dr. JULIUS LOBETHAL, die korte en duidelijke mededeelingen bevat over beginnende **LONGTERING** en andere borstziekten, wordt in onderstaande Dépôts afgegeven, waar ook het in zijne aanwending zeer eenvoudige middel ter genezing te ontbieden is voor 4 Gulden het fleschje.

STOLL'S DRUPPELEN bevrijden oogenblikkelijk van de hevigste kiespijn; men behoeft slechts een daarmede bevochtigd puntig watje in het oor te stoppen, aan de zijde waar de kiespijn is. Het fleschje kost f 1.

Doofheid kan genezen worden door Dr. PINTERS **MAGNETISCHE OORPILLEN.**

Het zijn kleine **PILLEN**, in een Watje gerold, dat even als een gewoon Watje in het Oor gestopt wordt. Een Doosje, waarin 60 dezer Watjes, wordt voor f 2,50 verkocht.

Amsterdam, VERKOOPHUIS; *Appingedam*, S. RITSEMA; *Assen*, H. P. A. VAN GORCUM; *Delfzijl*, T. J. WIJNTJES; *Groningen*, C. RIKKERS en M. GAASBEEK; *Hoogezand*, F. M. DIKEMA; *Loppersum*, H. J. KUIPER; *Meppel*, A. JEULEN; *Pekela*, J. T. FELDBRUGGE; *Stads-Kanaal*, H. KREKEL; *Steenwijk*, K. TIMMERMANS; *Sappemeer*, Wed. S. SCHELTENS; *Uithuizen*, J. SCHUURMAN NIEVEEN; *Veendam*, S. SAVENIJE; *Winschoten*, G. WASMAN, en in de bekende Depôts in de andere Steden.

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.